

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
7. คำนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้
8. บริบทโรงเรียนบ้านคอนไก่เดือน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-4) ได้กำหนดขอบเขตของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ

การทำงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสวนให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

1. สิ่งผู้เรียนต้องเรียนรู้

1.1 การอ่าน เน้นการอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2 การเขียน เน้นการเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ข้อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจัยและเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 การฟัง การดู และการพูด เน้นการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องควาต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดโน้มน้าวใจ

1.4 หลักการใช้ภาษา เน้นศึกษาธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

1.5 วรรณคดีและวรรณกรรม เน้นการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และการทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้ง ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. คุณภาพผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนต้องมีคุณภาพในแต่ละสาระดังนี้

1. การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่าน ได้เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสือ อย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลอกลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวันเขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสาร เล่าประสบการณ์ และพูดแนะนำหรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์หน้าหนึ่งของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ

แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความเข้าใจได้

4. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 1	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน 3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - นิทาน - เรื่องสั้น ๆ - บทร้องเล่นและบทเพลง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่าง สม่่าเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่าน</p> <p>7. บอกความหมายขอบ เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ สำคัญที่มักพบเห็นใน ชีวิตประจำวัน</p> <p>8. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<p>การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย -หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน <p>การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน - เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดงอันตรายมารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 1	<p>1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัด</p> <p>2. เขียนสื่อสารด้วยคำและ ประโยคง่าย ๆ</p>	<p>การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย</p> <p>การเขียนสื่อสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่าย ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 3 การฟัง และการพูด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 1	1. ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่าย ๆ และปฏิบัติตาม	การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ คำสั่งง่าย ๆ
	2. ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟัง และดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง 3. พูดแสดงความคิดและความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู	การจับใจความและพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็น ความรู้และความบันเทิง เช่น - เรื่องเล่าและสารคดีสำหรับเด็ก - นิทาน
	4. พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์	- การ์ตูน - เรื่องขบขัน การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น - การแนะนำตนเอง - การขอความช่วยเหลือ - การกล่าวคำขอบคุณ - การกล่าวคำขอโทษ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<p>มารยาทในการฟัง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด -ไม่รบกวนผู้อื่นขณะที่ฟัง -ไม่ควรนำอาหารหรือเครื่องดื่มไปรับประทานขณะที่ฟัง -ให้เกียรติผู้พูดด้วยการปรบมือ -ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ฟัง <p>มารยาทในการดู เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -ตั้งใจดู -ไม่ส่งเสียงดังหรือแสดงอาการรบกวนสมาธิของผู้อื่น <p>มารยาทในการพูด เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ -ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล -ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย

การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เลขไทย
	2. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	การสะกดคำ การแจกแจก และการอ่านเป็นคำ มาตรฐานตัวสะกดที่ตรงตามมาตรา และไม่ตรง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ	การแต่งประโยค
	4. ต่อคำคล้องจองง่าย ๆ	คำคล้องจอง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรา ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตารางที่ 5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1.บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือ การฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อย กรองสำหรับเด็ก	วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก เช่น - นิทาน - เรื่องสั้นง่าย ๆ - ปริศนาคำทาย - บทร้องเล่น - บทอาขยาน
	2. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรอง - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากการศึกษาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สรุปได้ว่า การสอนภาษาไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแนวคิด
ไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านออกเสียงได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และจะต้องมีทักษะทั้ง 5 ด้าน คือ การฟัง การดู การพูด การอ่าน
และการเขียน และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นการสอน
ภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถ
นำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเองได้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สาระมาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE

การศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 119 – 130) ได้สรุปความหมาย ทฤษฎี หลักการและแนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กเริ่มเรียน เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างฐานการเรียนรู้ให้เป็นที่ไปตามแนวธรรมชาติซึ่งเป็นการเรียนที่เน้นความสามารถด้าน การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ การสอนภาษาสำหรับเด็กเริ่มเรียนเป็นเรื่องยาก และละเอียดอ่อน ครูต้องหาวิธีสอนให้เหมาะสม และควรเริ่มจากการสร้างประสบการณ์ก่อน เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องราวและจำเรื่องที่เรียนได้แล้วจึงไป สอนอ่านสอนเขียน รูปแบบการสอนที่ได้ผ่านกระบวนการการทำวิจัยมาแล้ว รูปแบบหนึ่งซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กเริ่มเรียน ประสบการณ์ผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการสอนแบบ EKKE เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการสอนภาษาไทย สำหรับเด็กเริ่มเรียนเพราะได้ใช้ทฤษฎีหลักการและแนวคิดที่หลากหลายมาจัดเป็นรูปแบบการสอนแบบ EKKE ดังนี้

1. การสอนภาษาสำหรับเด็ก

1.1 ความหมายของภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดสื่อสารแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ความรู้สึกตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ ภาษาซึ่งมีความหมายแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การแสดงออกทางคำพูด การเขียน ท่าทาง กริยาอาการ การคิดหรือการใช้ระบบของเสียง สัญลักษณ์เป็นเครื่องมือให้บุคคลอื่นได้เข้าใจ

1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษา

การที่เด็กแต่ละคนสามารถ พัฒนาการพูดของตนได้นั้น เด็กจะมีพัฒนาการตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายได้ นักวิชาการหลากหลายแขนงพยายามแสวงหาเหตุผลเพื่อนำมาอธิบายทฤษฎี ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Autistic Theory)

ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้ การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องจากความพึงพอใจที่ได้

กระทำเช่นนั้น Mower เชื่อว่า ความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลินกับการได้ยินเสียงของผู้อื่นและตนเองเป็นสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา

1.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ (The limitation Theory) Lawis ได้ศึกษาและเชื่อว่าพัฒนาการทางภาษานั้นเกิดจากการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยิน

1.2.3 ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข Rhicngold และคณะได้ศึกษาเกี่ยวกับการเสริมแรงแล้วพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัล หรือได้รับการเสริมแรง

1.2.4 ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) Liberman ตั้งสมมุติฐานไว้ว่าการรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่า เด็กมักจะจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วยการทำเช่นนี้อาจเพราะฟัง และพูดซ้ำกับตัวเอง หรือหัดเปล่งเสียง โดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

1.2.5 ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck) ซึ่ง Thorndike เป็นผู้คิด โดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีเสียงบางเสียง ไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ ควรให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

1.2.6 ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) Lennebcrg เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กจะเริ่มส่งเสียงอ้อแอ้ และพูดได้ตามลำดับ

1.2.7 ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) Dollard และ Miller เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ โดยย้าเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กกว่าภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อสนองความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

2. แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีการเรียนรู้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดนี้มีที่มาจากแนวคิดทางการศึกษาของ John Dewey ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ “Learning by Doing” (Dewey, 1963 : 215) อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจัดกระทำนี้ นับว่าเป็นการเปลี่ยน

บทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็น “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” หรือ “ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้” มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้ เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอน ดังนั้นจึง กลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลังจากแนวคิดดังกล่าวเกิดขึ้น ต่อมาได้มีผู้พัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นจำนวนมากซึ่งล้วนแต่สนับสนุนแนวคิดพื้นฐานของ Dewey ทั้งสิ้น แนวคิดใหม่ๆ เหล่านี้ต่างช่วยส่งเสริมแนวคิดหลักของ Dewey ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น กว้างและหลากหลายยิ่งขึ้น น่าสนใจ และได้ผลมากยิ่งขึ้น

ทิสนา แจมมณี (2545 : 2-9) ได้สรุปวิวัฒนาการของศาสตร์ทางการสอนไว้ว่า การสอนเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมายาวนานแล้ว พร้อมๆ กับการเกิดขึ้นมาของมนุษย์ในโลกนี้ การสอนเป็นพฤติกรรมทางธรรมชาติของมนุษย์ เกิดขึ้น โดยทั่วไป ไม่เลือกเวลาไม่เลือกสถานที่ เป็นลักษณะของการสอนที่ไม่เน้นรูปแบบที่แน่นอน การสอนที่มีรูปแบบจะเกิดขึ้นเมื่อมีนักปราชญ์ นักคิด และเจ้าลัทธิต่าง ๆ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับมาโดยทั่วไป ในประเทศไทยมีการนำคำว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาใช้สื่อสารในวงการศึกษามาโดยทั่วไปเช่นกัน แต่ในทางปฏิบัติครูส่วนใหญ่มีความเคยชินกับการสอนในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลาง ประกอบกับการไม่ได้รับการช่วยเหลือให้ปฏิบัติตามและฝึกทักษะ การสอนตามแนวคิดใหม่ ๆ อย่างพอเพียง การสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางจึงยังคงเป็นวิธีการสอนที่ครูส่วนมากใช้อยู่ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้อที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมานานแล้ว หลายประเทศได้ใช้มาแล้ว สำหรับประเทศไทยเริ่มมีความชัดเจนเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งในหมวด 4 มาตรา 22 ซึ่งเน้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2.1.2 ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

อำภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 46-47) สรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ดังนี้

1. Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์

แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้จัดสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2. Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองอันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนรักการอ่านรักการศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ซึ่งนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์

3. Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและเครื่องมือทั้งใน และนอกห้องเรียนผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์”

4. Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็น (ทิสนา เขมมณี. 2545 : 55-59) การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอ ในลักษณะต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการคิดมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกปฏิบัติข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิด เห็นออกได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

5. Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจากประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้รับในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้า ศึกษา ทำทนายให้แสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สอง ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็น กัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

6. Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงานวางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

7. Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นอัตบุคคลผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกัน โดยมี ความเชื่อมั่นผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้และวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8. Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียน ได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และ การเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ได้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ตลอดจนมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามที่สังคมพึงปรารถนา

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

2.2.1 ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (Concentrated Language Encounters) หรือ CLE ได้รับการพัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน และครูผู้สอนภาษาชาวออสเตรเลียหลายคนเช่น ไบรอัน เกรย์ ดร.ริชาร์ด วอร์คเกอร์ และเนีย คอร์ เป็นต้น ปี ค.ศ. 1960 เริ่มมีการทดลองสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชาวพื้นเมืองกับชาวออสเตรเลียในโครงการ (Trager Park Project) ผลการทดลองพบว่านักเรียนเกือบ 100 % สามารถอ่าน เขียน ฟัง ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีทำให้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาได้รับการเผยแพร่ไปทั่วประเทศออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.2.2 ความหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งให้ปัจเจกบุคคลและกลวิธีการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดถือการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไป

ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นหลักและให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้ และเรียนรู้ตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างลำดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และระดับสติปัญญาของผู้เรียน (เสาวลักษณ์รัตน์วิษย์, 2355 : 18-19)

3. การเรียนรู้โดยสมองเป็นฐาน

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 นวัตกรรมทางด้านคอมพิวเตอร์ได้นำมาใช้ในการตรวจรักษาสมองของมนุษย์ ทำให้เกิดการวิจัยเกี่ยวกับทำงานของสมองมาด้วยในเครื่องมือสมัยใหม่เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือที่ใช้รังสี คลื่นแม่เหล็ก หรือคลื่นไฟฟ้าสามารถให้ภาพการทำงานของสมองส่วนต่าง ๆ โดยฉายภาพออกมาเป็นแผ่นๆ ได้อย่างรวดเร็วหลายภาพต่อวินาที ทำให้มองเห็นภาพการทำงานของสมองส่วนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และยังสามารถตรวจสอบไปถึงสารฮอร์โมน ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองอีกด้วย การศึกษาทางการแพทย์เหล่านี้ ทำให้เรามองเห็นภาพการทำงานของสมอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการเก็บข้อมูลหรือที่เรียกว่า“ความจำ” ของสมอง เป็นการอธิบายคำถามที่เราสนใจกันอยู่ให้กระจ่างได้หลายอย่างด้วยกัน เช่น สิ่งที่เราอยากลืมแต่กลับจำได้นาน บางทีเรานึกหน้าคนได้ นึกถึงภาพได้แต่นึกชื่อไม่ออก เวลาดูหนังสื่อสอบก็สนใจดี จำได้ดี แต่เรียนปกติไม่ต้องสอบเรากลับไม่สนใจ ไม่จำ เหล่านี้เป็นต้น (โกวิท ประมวลพฤกษ์, 2549 : 4-26)

3.1 ทฤษฎีและหลักการที่นำมาใช้ในการเรียนรู้

Piaget อธิบายหลักการเรียนรู้ของเด็กไว้ว่า เด็กเรียนรู้โดยการลงมือทำและคิด ความรู้แบ่งเป็นกายภาพ ตรรกคณิตและสังคมการพัฒนากระบวนการคิดมีขั้นตอนเป็นไปตามลำดับพัฒนาขึ้น ถ้าสมบูรณ์ดีแล้วจึงจะเพิ่มระดับได้ ความเข้าใจธรรมชาติขึ้นอยู่กับความสามารถในการคิดเชิงตรรกะของผู้เรียน โดยครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้ทำท่ายั่ว การแสดงและการคิดอย่างอิสระของผู้เรียน ในการวางแผนการสอนจะต้องแยกระดับความรู้ให้ชัดเจน ระวังที่จะตรวจสอบระดับการคิดเชิงตรรกะของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

Bruner อธิบายหลักการเรียนรู้ของเด็กไว้ว่า เด็กเรียนรู้ โดยการค้นพบคำตอบของตนเอง เมื่อถูกถามด้วยคำถามปลายเปิด ตอบได้หลายทางความรู้นำเสนอในรูปการเคลื่อนไหวทางกายการเสนอเป็นแผนภาพและการเสนอเป็นสัญลักษณ์ การนำเสนอเรื่องใด ๆ ต่อผู้เรียนก็สามารถทำได้ในทุกวัยและถ้าการนำเสนอนี้ตรงกับความสามารถในการรับรู้ของ

ผู้เรียน ผู้เรียนก็สามารถเรียนรู้ได้กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญกว่าผลการเรียนรู้ โดยครูจะต้องใช้คำถามปลายเปิดตอบได้หลายทางเป็นประจำ ใช้วิธีแสดงออกทั้ง 3 ระดับ ทั้งในการสอนและการทดสอบ เพื่อแสดงถึงความแตกต่างของความรู้อันเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เน้นกระบวนการเรียนรู้ฝึกฝนการสร้างความคิดรวบยอด และกระบวนการต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

Vygotsky อธิบายหลักการเรียนรู้ของเด็กไว้ว่า เด็กเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ และผู้ใหญ่ การสร้างความรู้พื้นฐานจากทั้งด้านชีววิทยาและกระบวนการทางสังคมภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นในการคิดและการเรียนรู้ผู้เรียนต้องได้รับพัฒนาจิตใจที่สูงกว่าระดับความสามารถของเขา การเรียนรู้จึงจะทำนายและพัฒนา โดยครูจะต้องช่วยๆ ทำนายให้เด็กเรียนรู้ร่วมกันเรียนจากการแลกเปลี่ยนกัน ให้แต่ละคนอธิบายความคิดของตนเอง แล้วฝึกให้นำมารวมกัน เพิ่มพูนกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนให้สูงขึ้นจากเดิมที่เขาทำได้แล้วอยู่เสมอ

3.2 โอกาสในการพัฒนาสมอง

ผลการวิจัยทางสมองนอกจากจะชี้ให้เห็นถึงการทำงานและการเรียนรู้ของสมองแล้วยังนำเสนอช่วงเวลาที่มีโอกาสพัฒนาได้สูงสุดของความสามารถต่างๆ ในวัยเด็ก การศึกษาค้นคว้านี้ยังเน้นว่า ถ้าเด็กไม่ได้รับสิ่งเร้าในช่วงโอกาสเหล่านี้เลย ความโง่โง่ในสมองก็จะไม่ทำงานเลย ทำให้สมองไม่มีเครือข่ายที่จะเรียนรู้เรื่องนั้นๆ ได้เลย เช่น ถ้าเด็กไม่เห็นภาพใด ๆ เลยในช่วงตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ โอกาสที่เด็กจะเป็นคนตาบอดเลยก็จะสูงมาก หรือถ้าเด็กไม่เคยได้ยินคำต่าง ๆ เลยตั้งแต่เกิดจนถึง 10 ขวบ เขาก็จะไม่สามารถเรียนรู้ภาษาได้เลย อย่างไรก็ตามช่วงเวลาเหล่านี้ก็เป็นเพียงช่วงเวลาแห่งการกล่อหลอมเท่านั้น อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาต่อไปในอนาคต สมองของมนุษย์ยังคงสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เพียงแต่ถ้าพื้นฐานที่หล่อหลอมมามีน้อยมีต่ำ โอกาสในการเรียนรู้ที่จะทำได้ช้ามาก อยู่ในความสามารถระดับสูง ๆ ก็มีต่ำไปด้วย นักการศึกษาจึงควรถือโอกาสที่เป็นช่วงพัฒนาได้มากที่สุดนี้เป็นหลักสำคัญในการพัฒนา เช่น การพัฒนาการเล่นเครื่องดนตรีก็ต้องเริ่มตั้งแต่ก่อน 10 ปีการพัฒนา นักกีฬา หรือกลไกทางกายก็ต้องเริ่มก่อน 8 ปี เด็กจึงจะมีโอกาสเป็นเลิศในดนตรีหรือกีฬาตามที่เราต้องการ นักกอล์ฟหลายคน เช่น ไทเกอร์ วูด จับไม้กอล์ฟตั้งแต่ 3 ขวบ มาเรีย ซาราโปวา นักเทนนิสดาวรุ่ง ก็จับไม้เทนนิสตั้งแต่ 3-4 ขวบ เป็นต้น

นักจิตวิทยามีข้อมูลสรุปมาก่อนแล้วว่า เมื่อเด็กอายุราว 6-8 ปี ความสามารถทางสติปัญญาได้พัฒนาไปแล้วถึงร้อยละ 80 พัฒนาการทางอารมณ์ จริยธรรม พัฒนาไปแล้ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เมื่ออายุ 8 ปี ผลการวิจัยทางสมองก็นำเสนอคล้ายคลึงกัน ดังต่อไปนี้

ความสามารถทางกาย	พัฒนาได้ดีตั้งแต่เกิดจนถึง 6 ปี
การควบคุมอารมณ์	พัฒนาได้ดีตั้งแต่ 2 เดือน ถึง 30 เดือน
การเรียนรู้ภาษา	พัฒนาได้ดีตั้งแต่เกิดจนถึง 10 ปี
การเรียนรู้คำศัพท์	พัฒนาได้ดีตั้งแต่ 2 เดือน ถึง 6 ปี
การเรียนรู้คณิตศาสตร์และตรรกะ	พัฒนาได้ดีตั้งแต่ 1 ปี ถึง 4 ปี
การเล่นดนตรีเครื่องดนตรี	พัฒนาได้ดีตั้งแต่ 3 ปี ถึง 10 ปี

ผลจากการศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน หลักการเรียนรู้ของนักการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ได้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เข้าใจ ย้ำทวนให้เกิดการเรียนรู้และจำได้แม่นยำเป็นการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาไปพร้อมๆ กัน ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายใต้บรรยากาศการเรียนการสอนที่สร้างความสนุกสนาน ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปประยุกต์ใช้พัฒนารูปแบบการสอน การอ่านจับใจความแนวคิดสมองเป็นฐานต่อไป

4. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

4.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ

ทิกนา แคมมณี และคณะ (2545 : 98-99) สรุปว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544 : 6) ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง การร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งทุกคนยอมรับจุดมุ่งหมายร่วมกัน และเมื่อพัฒนาสำเร็จแล้วส่งผลให้ผู้ร่วมงานเกิดความพอใจ

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 51) ได้สรุป การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) ว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงใจทางการเรียน โดยการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกันในด้านสติปัญญาหรือความถนัด และสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและของสมาชิก

รับผิดชอบความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมทำให้นักเรียนที่ที่เรียนเก่งได้รับการปลูกฝังให้มีความเสียสละในการดูแลรับผิดชอบสมาชิกในกลุ่มไม่เห็นแก่ตัว ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนก็จะได้รับการดูแลจากสมาชิกในกลุ่มจนทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการอยู่ร่วมกันในสังคม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 134) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้โดยการทำงานกลุ่มร่วมกันแสดง ความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจ ช่วยเหลือพึ่งพซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาและเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

5. การจัดกิจกรรมด้วยบทบาทสมมติ

5.1 ความหมายของการเล่นบทบาทสมมติ

ญาดาพนิต พิณกุล (539 : 265-269) ได้อธิบายการสอนแบบบทบาทสมมติไว้ว่าการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนและนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์คือ มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเราเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

วิไล พังสะอาด (2542 : 8) ได้สรุปบทบาทสมมติว่า หมายถึง การจัดสภาพการให้คล้ายคลึงกับปัญหาในชีวิตจริง แล้วให้แสดงบทบาทได้แสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จากสภาพการณ์ที่สมมุติขึ้นเพื่อเกิดการเรียนรู้

เอ็งฟ้า สารสิทธิ์ (2543 : 10) ให้นิยามเกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมุติว่าเป็นวิธีกระตุ้นสถานการณ์ในชีวิตจริงให้เกิดขึ้นภายในห้องเรียนภายใต้เงื่อนไขที่มีการควบคุมไว้ ผู้เขียนจะต้องใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกับว่ากำลังเผชิญสถานการณ์นั้นในชีวิต

ทิสนา แคมมณี (2545 : 356) สรุปว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติคือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเสนอการแสดงออกของผู้แสดงทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การแสดงบทบาทสมมุติหมายถึง การจัดสื่อของจริงและของจำลองให้มีความใกล้เคียงกับเรื่องราวความเป็นจริง เพื่อให้แสดงบทบาท เทคนิคและข้อเสนอแนะในการใช้วิธีสอน โดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติให้มีประสิทธิภาพ

ทิสนา แคมมณี (2545 : 357-358) ได้เสนอเทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการใช้วิธีสอน โดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ ดังนี้

1. การเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจน และสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมุติที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้นสถานการณ์และบทบาทสมมุติที่กำหนดขึ้นควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง ส่วนจะมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์

2. การเริ่มบทบาท ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือ ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อนๆ เข้าสู่เรื่องที่จะศึกษาหรืออาจใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมุติที่เตรียมมาแล้วทั้งท้ายด้วยปัญหา เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากคิดอยากติดตาม หรืออาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงและการคิดแก้ปัญหา

3. การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่ลักษณะเหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ ได้ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะต่างไปจากตน หรืออาจให้ผู้เรียนอาสาสมัคร หรือเจาะจงเลือกคนใดคนหนึ่งด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการ

เรียนรู้ เมื่อได้ผู้แสดงแล้วควรใช้เวลาผู้แสดงเตรียมการแสดง โดยอาจให้ฝึกซ้อมบ้างตามความจำเป็น

4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชม และทำความเข้าใจกับผู้ชมว่า การแสดงบทบาทสมมตินี้จัดขึ้นมิใช่มุ่งที่ความสนุกเพลิดเพลินเท่านั้น แต่มุ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรชมด้วยความสังเกต ผู้สอนควรให้คำแนะนำว่า ควรสังเกตอะไรและควรบันทึกข้อมูลอย่างไร และผู้สอนอาจจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ในการสังเกตด้วยก็ได้

5. การแสดง ก่อนการแสดงอาจมีการจัดการแสดงให้ผู้ชมจริงจากการแสดงอาจเป็นฉากง่าย ๆ หรืออาจจะต้องจัดให้ผู้สวยงาม แต่ไม่ควรจะใช้เวลาและควรคำนึงถึงความประหยัดด้วย ในการแสดงผู้สอนไม่ควรจัดการแสดงกลางคัน นอกจากกรณีที่มีปัญหาเมื่อการแสดงออกนอกทางผู้สอนอาจจำเป็นต้องให้คำแนะนำบ้าง การแสดงไม่ควรยืดเยื้อ ยาวเยิ่นเย้อ จะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรทำเมื่อผู้ชมพอจะเข้าใจว่าเรื่องราวจะดำเนินต่อไปอย่างไร หรือในกรณีที่ผู้แสดงเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากเกินไปจนแสดงต่อไปไม่ได้ ควรตัดบททันที

6. การวิเคราะห์อภิปรายผลการแสดง ชั้นนี้สำคัญมาก เพราะเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เทคนิคที่สำคัญคือการสัมภาษณ์ ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและจดบันทึกไว้บนกระดานเพื่อให้ประเด็นในการอภิปรายและสรุป ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ถึงข้อมูลที่สังเกตได้ สิ่งสำคัญในการอภิปรายก็คือ การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้เจตคติ หรืออคติต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมา

6. การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด

6.1 ความหมายของแผนผังความคิด

ทิสนา แคมมณี (2544 : 58) ให้ความหมายของแผนผังความคิด (Concept Mapping) คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับความคิดรองซึ่งเป็นสาระสำคัญของข้อความ

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 182) สรุปถึง แผนผังความคิด (Mind Mapping) ว่าเป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การเขียนแผนผังความคิดนั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง หรือเป็นการทำงานร่วมกันของ

สมองทั้ง 2 ซีกคือ สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยาส่วนสมองซีกขวากจะทำหน้าที่ ตั้งเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัส คอลโลซัม เป็นเสมือน สะพานเชื่อม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 179) ให้ความหมายของแผนผังความคิด (mind Mapping) แผนผังความคิดรูปแบบนี้ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สรุปได้ว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) คือแผนภาพที่ใช้แสดงความคิดที่เกิดจากการเรียนรู้และการทำความเข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วจัดลำดับความคิดหลักและความคิดรองของเรื่อง แล้วเขียนแสดงออกมาเป็นภาพความคิดที่มีการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ

6.2 หลักการทำแผนผังความคิด (Mind Mappings)

ทิสนา แจมมณี (2544 : 183-184) ได้เสนอหลักการทำ Mind Mapping ดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสีตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าคำพันคำ และยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และยังพัฒนาความจำมากขึ้นด้วย
2. ใช้ภาพให้มากที่สุด ใน Mind Mapping ก่อนคำสำคัญ (Key word) หรือรหัสเพื่อเป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตา และช่วยในการจำ
3. ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่า การใช้เวลาเพิ่มอีกเล็กน้อยในการเขียนตัวใหญ่จะทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และจะช่วยให้สามารถประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง
4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้ MindMapping มี โครงสร้างพื้นฐานรองรับ
5. คำสำคัญควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 คำต่อเส้น 1 เส้น คำละเส้นเพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้ Mind Mapping คล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น
6. ระบายสีให้ทั่ว Mind mapping เพราะสีช่วยยกระดับความจำ เพลินตา กระตุ้นสมองซีกขวา

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้หวัคคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวคิดว่าจะเขียนลงตรงไหนดี หรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้งานล่าช้าอย่างน่าเสียดาย

6.3 รูปแบบการสอนแบบ EKKE มี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ (Experience Building)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันเล่าและอ่านเรื่อง ขั้นนี้ครูและนักเรียนร่วมกันเล่าเรื่องและอ่านเรื่องไปที่ละฉาก ในขณะที่อ่าน ให้ครูชี้คำให้นักเรียนอ่านตามเพื่อให้นักเรียนอ่านคำได้เข้าใจความหมายและฝึกการจำคำไปด้วย อาจใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

2. นักเรียนผลัดกันเล่า และอ่านเรื่อง ขั้นนี้ครูเรียกนักเรียนออกมาเล่าเรื่องคนละฉาก พร้อมกับพาเพื่อนอ่านเรื่อง พร้อมกับชี้คำเพื่อให้นักเรียนอ่านคำได้เข้าใจความหมายและจำคำได้ครั้นนักเรียนยังอ่านไม่ได้ ครูอาจช่วยอ่านนำก่อนจนกว่านักเรียนจะอ่านเองได้ อาจใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

3. นักเรียนแต่ละคนเล่าเรื่องและอ่านเรื่องด้วยตนเองในขั้นนี้ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มผลัดกันเล่าเรื่องไปที่ละฉากพร้อมกับพาเพื่อนอ่านคำให้ถูกเข้าใจความหมายและจำคำได้โดยครูคอยดูแลให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจ อาจใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

4. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ขั้นนี้ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มซักซ้อมการแสดงบทบาท สมมุติโดยครู ให้นักเรียนจัดทำมโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้วทุกคนจะสมมุติตามที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดการกันเองว่า จะให้ใครแสดงเป็นอะไร แล้วจับสลากลำดับกลุ่มแสดงแล้วจึงให้นักเรียนออกมาแสดงทีละกลุ่ม โดยครูคอยให้คำชมเชย อาจใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาความรู้ (Knowledge Development)

1. นักเรียนเรียนรู้คำ (จำคำ ความหมายคำ) ขั้นนี้ ครูจัดทำบัตรคำทุกคำในเรื่องประมาณ 2-3 ชุดให้นักเรียนแต่ละคนเดินมาหยิบบัตรคำคนละบัตร แล้วครูหยิบบัตรคำชูขึ้นถ้านักเรียนมีบัตรเหมือนครูให้ออกมาเทียบคำกับครู ครูให้นักเรียนอ่านคำพาเพื่อนอ่านคำครูให้คำชมเชย ทำอย่างนั้นจนครบทุกคนอาจใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

2. นักเรียนแจกลูกสะกดคำและเข้าใจความหมายครูนำคำที่นักเรียน รู้จักแล้วมาแจกลูกโดยเริ่มจากสระเสียงยาวที่ง่ายที่สุดแจกลูกโดยใช้แผนผังความคิดแล้วขยายคำไปหา

คำอื่น ๆ ในสระเดียวกันตามหลักการแจกลูกสะกดคำ เมื่อแจกลูกเสร็จแล้วพานักเรียนอ่านคำ และอภิปรายความหมายของคำจนนักเรียนเข้าใจ

3. นักเรียนแต่งประโยคจากคำ ครูให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำในแผนผังความคิดง่าย ๆ เป็นรูปแบบเดียวกัน โดยให้นักเรียนบอกครูเขียนประโยค แล้วครูพานักเรียนอ่านประโยคที่เขียนและให้นักเรียนอ่านประโยคที่เขียนและให้นักเรียนคิดประโยคลงสมุดเพื่อนำกลับไปอ่านให้ผู้ปกครองฟังที่บ้าน

ตัวอย่างประโยคที่เด็กแต่ง

ตา มา นา	ตามีนา
อา มา นา	อามีนา
กา มา นา	กามีนา
ลา มา นา	ลามีนา
ตา หา ยา	ตาคูปู
อา หา ยา	อาคูปู
กา หา ยา	กาคูปู
ลา หา ยา	ลาคูปู
ตา ทา ยา	ฯลฯ

การสอนชั้นนี้ อาจใช้เวลาหลายชั่วโมงจนกว่าจะครบสระในเรื่อง
ขั้นตอนที่ 3 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application)

1. การฝึกอ่านเรื่องสั้น ๆ ในชั้นนี้ครูหาเรื่องสั้น มีคำง่าย ๆ มีภาพประกอบ มาให้นักเรียนฝึกอ่านแล้วทำความเข้าใจเรื่อง โดยให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงแล้วถามความเข้าใจเรื่องอาจให้เขียนตอบสั้น ๆ อาจใช้เวลาสอนหลายชั่วโมงจนกว่าจะมั่นใจว่านักเรียนอ่านได้
2. การฝึกนักเรียนให้เขียนเรื่องสั้น ๆ ครูอาจเริ่มจากให้เด็กเขียนประโยคง่ายตามลำดับภาพที่ครูจัดไว้ หลังจากนั้นลองให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่องสั้น ๆ ใช้คำง่าย ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่นักเรียนรู้สึกและคุ้นเคยหรือมีประสบการณ์เป็นอย่างดี
3. การฝึกให้นักเรียนอ่านเรื่องราวที่ยาวขึ้น เช่นนิทานอีสป คำคล้องจอง และเขียนสรุปเรื่องที่ฟังร่วม เขียนตอบคำจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินผล (Evaluation)

กิจกรรมในขั้นนี้ ครูเป็นผู้ประเมินเป็นหลักซึ่งการประเมินการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเด็กเริ่มเรียน ได้แก่ ประเมินการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ตามวิธีการประเมินตามสภาพจริง ดังนี้

การอ่าน การประเมินการอ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี การประเมินการอ่านจับใจความ การประเมินการอ่านวิเคราะห์ความง่าย ๆ

การเขียน การประเมินลายมือการคัดไทย ประเมินการเขียนเป็นเรื่องราว ประเมินการเขียนตอบคำถาม

การฟัง การประเมินการฟังสิ่งที่ได้ยินว่าเข้าใจมากน้อยเพียงใดอาจดูจากการตอบคำถามด้วยวาจาหรือการเขียนตอบ ครูอาจให้นักเรียนดูภาพแล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ความเข้าใจหรืออาจให้นักเรียนเขียนอธิบายภาพก็ได้

การพูด ครูอาจจัดบทสนทนาโต้ตอบกับนักเรียน นักเรียนต้องมีมารยาทในการพูดใช้คำได้เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล

7. ข้อเสนอแนะ

สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบของ EKKE ครูจะต้องศึกษาขั้นตอนให้เข้าใจและเตรียมสื่อให้พร้อมที่จะจัดกิจกรรม เตรียมบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าเรียน และดำเนินการไปที่ละขั้นอย่ารีบร้อน ในการสอบทุกๆ ขั้นต้องมั่นใจว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ ส่วนการวัดและประเมินผลครูอาจประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจนกระทั่งจบเรื่อง และอาจมีการให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ไปสร้างผลงานของตนเองและมีการประเมินผลงานนักเรียนด้วยก็ได้ในระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนครูอาจสอดแทรกเพลง เกม เพื่อให้เด็กสนุกสนานและอาจมีการบูรณาการศิลปะวาดภาพระบายสีเข้าไปด้วยจะทำให้เด็กเกิดความสุขในการเรียนรู้ และเข้าใจสิ่งที่เรียนดีขึ้น

ตารางที่ 6 ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้รูปแบบ EKKE

หลักการ/แนวคิด/ทฤษฎี	การประยุกต์ใช้	ขั้นตอน
1. โกวิท ระยะเวลาทฤษฎีทฤษฎีของการเรียนรู้โดยสมองเป็นฐาน(BBL)	นักเรียนต้องเรียนอย่างมีความสุขโดยการเรียนรู้อย่างมีความสุขโดยการใช้ Brain gym สมองเพื่อเตรียมความพร้อมของสมองในการรับรู้และเกิดความคิด	การสร้างประสบการณ์ (Experience Building)
2. เพียเจต์(Piaget) ว่าด้วยทฤษฎีพัฒนาทางสติปัญญาที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิดจากประสบการณ์สู่ประสบการณ์ใหม่	นักเรียนแรกเริ่มจะเรียนรู้ได้คือต้องเรียนรู้ได้คือต้องเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่เกิดความคิดรวบยอด	
3. ริชาร์ด วอลด์เกอร์และเพียเตอร์ แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ	การที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้คือต้องมีสื่อที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้คืออย่างเป็นระบบทำให้จำได้อาจใช้การแสดงบทบาทสมมติ	
4. การ์ดเนอร์(Gardner)ทฤษฎีพหุปัญญา	นักเรียนมีความฉลาดทางภาษาสอนแบบบูรณาการสอนด้วยทักษะทั้ง 5 ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยใช้กิจกรรม เพลง เกมส์ และแผนผังความคิด	การพัฒนาประสบการณ์ (knowledge Development)
5. โทนี่ บูซาน(Tony Buzan) แผนผังความคิด	นักเรียนได้ใช้แผนผังความคิดในการแจกแจงและสรุปความรู้	
6. สเปนเซอร์ เคแกน(Spenser Kagan) การจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ(Cooperation Learning)	นักเรียนเรียนรู้ด้วยกันเป็นกลุ่มได้ช่วยเหลือกันคนเก่งจะคอยช่วยคนอ่อนคนปานกลางจะพัฒนาตนเองตามแบบ คนเก่งจนเกิดการเรียนรู้ทุกคน	การประเมินผล (Evaluation)
7. ดิวอี้(Dewey) การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงในการเรียนรู้และสร้างผลงานด้วยตนเอง	
8. บลูม(Bloom)การประเมินผลงาน	นักเรียนสามารถตรวจสอบผลงานของตนเองรู้จักวินิจฉัยผลงานและรู้จักตัดสินใจปรับปรุงงานและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง	

ตารางที่ 7 รูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE

รูปแบบ	ขั้นตอน	คำอธิบาย	ข้อดีสำหรับนักเรียน	หน้าที่ที่ครูควรตระหนัก
EKKE	1. ขั้นตอนการสร้างประสบการณ์ (E:Experience Building)	ครูและนักเรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ด้วยการทักทายและBraingymแล้วร่วมกันเล่าเรื่องและอ่านเรื่องจนนักเรียนเข้าใจจำเรื่องและจำคำได้	นักเรียนเรียนรู้เรื่องราวอย่างมีสมาธิด้วยสื่อที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวัยทำให้เกิดความสนใจและเข้าใจเรื่องได้ดี	-ครูต้องเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดีโดยทำความเข้าใจขั้นตอนการสอนรูปแบบ EKKE -ครูต้องเตรียมสื่อที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและเป็นไปตามหลักสูตร -ครูต้องเล่าเรื่องได้อย่างมีชีวิตชีวาจนนักเรียนเข้าใจเรื่องทุกคน
EKKE	2. ขั้นพัฒนาความรู้ (K:Knowledge Development) 3. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (K:Knowledge Application)	นักเรียนนำประสบการณ์มาพัฒนาเป็นความรู้โดยการแจกลูกสะกดคำเข้าใจความหมายของคำโดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำไปอ่านและเขียนเรื่องราวสั้นๆต่างๆได้	นักเรียนได้เรียนรู้คำความหมายของคำโดยการแจกลูกสะกดคำจนสามารถอ่านและเขียนคำได้ -นักเรียนรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านและเขียนคำไปอ่านเรื่องราวและเขียนเรื่องราวต่างๆได้	-ครูต้องมั่นใจว่านักเรียนสามารถอ่านคำเขียนคำและเข้าใจความหมายของคำได้ -ครูต้องหมั่นฝึกฝนการอ่านและการเขียนเรื่องจนนักเรียนเกิดทักษะ
	4. ขั้นการประเมินผล (E:Evaluation)	นักเรียนรู้จักประเมินผลงานของตนเองรู้จักปรับปรุงผลงานและสรุปความคิดรวบยอดด้วยแผนผังความคิด	-นักเรียนมีความรู้และเข้าใจงานของตนเองสามารถตรวจสอบด้วยการวินิจฉัยข้อบกพร่องและสามารถปรับปรุงผลงานได้	-ครูต้องคอยให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนขณะจัดทำผลงาน

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบของ EKKE นั้น ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กเริ่มเรียน ซึ่งต้องใช้ทฤษฎีหลักการและแนวคิดที่หลากหลายมาจัดเป็นรูปแบบการสอน เช่น การสอนภาษาสำหรับเด็ก การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทสมมุติ แผนผังความคิด กลุ่มร่วมมือ เน้นความสามารถด้าน การฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพ

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นสมรรถภาพทางสมองในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครู สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2536 : 139) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการอบรมหรือสั่งสอน

ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์ และคณะ (2540 : 5) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงของบุคคลที่ได้รับการเรียนการสอนหรือผลงานที่นักเรียนได้จากกิจกรรมประกอบกิจกรรม

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 150) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่ได้จากการทดสอบที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

ภพ เลาหไพบูลย์ (2542 : 329) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากการที่ไม่เคยกระทำ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีการวัดได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 9) ได้บัญญัติศัพท์คำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ในหนังสือประมวลทางการศึกษาไว้ว่า หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่จะต้องอาศัยทักษะหรือมีฉะนั้นก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะ

มลธิรา มีทรัพย์ (2547 : 15) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะและความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งสามารถวัดออกมาได้เป็นคะแนน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้และทักษะตลอดจนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วว่าเมื่ออยู่ท่าใด (สมนึก กัททิษณี. 2552 : 63)แบบทดสอบประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

2.1 แบบทดสอบที่ครูสร้าง (Teacher Made Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มครูสอน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นเป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไปในโรงเรียน

2.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้าง แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น เปรียบเทียบคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วประเทศ (แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ) หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วจังหวัด (แบบทดสอบระดับมาตรฐานระดับจังหวัด) เป็นต้น

3. ข้อคำถามของแบบทดสอบมาตรฐาน

ข้อคำถามของแบบทดสอบมาตรฐานจะมีลักษณะเช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้าง แต่ต่างกันคือแบบทดสอบมาตรฐานต้องกำหนดมาตรฐานในการดำเนินการสอบ และการตรวจให้คะแนนเป็นอย่างดี และที่ต่างกันอย่างเด่นชัดก็คือ มีเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบ เพื่อแปลความหมายของคะแนน

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 56) ได้สรุปไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต่างๆ อาจจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึงแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในการทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบที่ใช้วัดความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนของผู้เรียน

4. แนวความคิดและทฤษฎีที่เป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

แนวความคิดในการวัดที่นิยมกัน ได้แก่ การเขียนข้อสอบวัดตามการจัดประเภทจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ของบลูม (วารี ธีระจิตร, 2534 : 220-221 ; อ้างถึงใน Bloom, 1956 : 219) ซึ่งจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

4.1 ความรู้ (Knowledge) เป็นเรื่องที่ต้องการรู้ว่าผู้เรียนระดับใดจำข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริงได้ เพราะข้อเท็จจริงบางอย่างมีคุณค่าต่อการเรียนรู้

4.2 ความเข้าใจ (Comprehension) แสดงถึงระดับความสามารถ การแปล ความ การตีความและขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การจับใจความได้ อธิบายความหมายและขยายเนื้อหาได้

4.3 การนำไปใช้ (Application) ต้องอาศัยความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการช่วย ตีความของข้อมูล เมื่อต้องการทราบว่าข้อมูลนั้นมีประเด็นสำคัญอะไร ต้องอาศัยความรู้จัก เปรียบเทียบแยกแยะความแตกต่าง พิจารณานำข้อมูลไปใช้โดยให้เหตุผลได้

4.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นทักษะทางปัญญาในระดับที่สูงจะเน้นการ แยกแยะข้อมูลออกเป็นส่วนย่อยๆ และพยายามมองหาส่วนประกอบว่ามีความสัมพันธ์และการ จัดรวบรวม Bloom ได้แยกจุดหมายของการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับ คือ การพิจารณาหรือ การจัดประเภทขององค์ประกอบต่าง ๆ การสร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ เหล่านั้นและควรคำนึงถึงหลักการที่ได้จัดรวบรวมไว้แล้ว

4.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) การนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่แยกแยะกัน อยู่มารวมเข้าด้วยกันในรูปแบบใหม่ ถ้าสามารถสังเคราะห์ได้ก็สามารถประเมินได้ด้วย

4.6 การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การใช้เกณฑ์และมาตรฐานเพื่อพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายที่ต้องการนั้นบรรลุหรือไม่ การที่ให้นักเรียนมาสามารถประเมินค่าได้ ต้องอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นแนวทางในการตัดสินคุณค่า การตัดสินใด ๆ ที่ไม่ได้อาศัยเกณฑ์น่าจะเป็นลักษณะความคิดเห็นมากกว่าการประเมิน

5. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 68-70) ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1.1 วิเคราะห์จุดประสงค์

เนื้อหาขั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ดูว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และที่จะต้องวัด แต่ละหัวข้อเหล่านั้น ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือสมรรถภาพอะไร กำหนดออกมาให้ชัดเจน

5.1.2 กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ

จากขั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะวัดพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อพฤติกรรมย่อยดังกล่าวคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้ว ต่อมาพิจารณาว่า จะต้องออกข้อสอบเกินไว้หัวข้อละกี่ข้อ ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่า 25 % ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดลองใช้ และวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบรายข้อแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออก ข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อที่ต้องการจริง

5.1.3 กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ

ขั้นตอนนี้จะเหมือนกับขั้นตอนที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบแบบอิงกลุ่มทุกประการ คือตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เช่น ศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้น ๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัตถุประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้น ๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัตถุประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบของตน

5.1.4 เขียนข้อสอบ

ลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่กำหนด จำนวนข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และใช้รูปแบบเทคนิคการเขียนตามที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 3

5.1.5 ตรวจสอบข้อสอบ

นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นตอนที่ 4 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งโดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชา แต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อยหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ หรือไม่ตัวถูก ตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5.1.6 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ควรพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสม เว้นแต่จะไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างชัดเจน

5.1.7 พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

5.1.8 ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง

5.1.9 พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

5.2 หลักในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ

การเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบมีหลักหรือกฎในการเขียนดังนี้

5.2.1 ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัด

5.2.2 เขียนตอนนำหรือตอนถามให้อยู่ในรูปของคำถาม

5.2.3 ตัวคำถามมีความหมายแจ่มชัด

5.2.4 คำตอบที่ถูกต้อง จะต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาจริง ๆ

5.2.5 คำตอบที่ถูกต้องกับคำตอบที่ผิดไม่แตกต่างกันจนเด่นชัดเกินไป

5.2.6 แต่ละข้อจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

5.2.7 ตัวคำตอบที่ถูกต้อง จะต้องไม่มีลักษณะรูปแบบแตกต่างจากตัวลวงอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด

5.2.8 ตัวลวงควรเป็นคำตอบที่มีคุณค่าสำหรับเป็นตัวลวง

5.2.9 ตัวลวงไม่ก้าวก่ายกัน

5.2.10 ใช้ตัวเลือกปลายเปิดให้เหมาะสม

5.2.11 เรียงลำดับตัวเลือกที่เป็นตัวเลข

5.2.12 ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย

5.2.13 มีตัวเลือก 4 หรือ 5 ตัว (ยกเว้นเด็กที่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจใช้ตัวเลือก 3 ตัวก็ได้)

5.2.14 กรณีใช้คำถามแบบปฏิเสธ ควรใช้ให้เหมาะสมและชัดเจนได้ หรือพิมพ์ตัวใหญ่หรือตัวหนาตรงปฏิเสธนั้น เช่น ไม่

5.2.15 ออกให้เป็นรูปภาพถ้าสามารถทำได้

5.2.16 ไม่ควรให้ตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งมีโอกาสถูกบ่อยจนเกินไป

6. คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สมนึก ภักทิษณีย์ (2552 : 67 – 71) ได้กำหนดคุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไว้ว่า แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีคุณภาพเพียงใดต้องมีลักษณะที่ดี 10 ประการดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ตรงตามจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และครอบคลุมพฤติกรรมตรงตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร หรือจุดหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในเนื้อหาแต่ละหน่วยได้อย่างครบถ้วน

2. มีความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถให้ผลคงที่ไม่ว่าจะนำไปสอบวัดกี่ครั้งก็ตาม

3. มีความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ข้อคำถามของข้อสอบนั้น จะต้องไม่มีช่องทางแนะให้เด็กใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูกต้อง และไม่เปิดโอกาสให้เด็กเก็ยคร้านตอบได้ นั่นคือข้อสอบต้องครอบคลุมทั้งเนื้อหาวิชา และสมรรถภาพสมอง

4. ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง คำถามจะไม่ถามแต่เพียงความรู้ ความจำตามตำราหรือถามที่ครูสอน แต่ต้องให้เด็กนำความรู้ไปวิเคราะห์ วิจัยและใช้สถานการณ์จริง ๆ

5. ความขั้วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่ควรใช้คำถามซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย วิธีการที่จะให้แบบทดสอบมีความขั้วยุอยากตอบเช่น เรียงจากข้อง่ายไปหาข้อยาก

6. มีลักษณะเฉพาะเจาะจง (Definite) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทาง หรือทิศทางคำถามการตอบชัดเจน ไม่คลุมเครือ

7. ความเป็นปรนัย (Objective) หมายถึง มีคุณสมบัติ 3 ประการดังต่อไปนี้
- 7.1 คำถามมีความชัดเจน เข้าใจตรงกัน
 - 7.2 ต้องตรวจให้คะแนนตรงกันคือ มีมาตรฐานการให้คะแนนชัดเจน ทำให้ผู้ตรวจสอบไม่ว่าใครก็ตาม ตรวจให้คะแนนตรงกัน
 - 7.3 การแปลความหมายแบบตรงกัน คือ คะแนนที่ได้บอกสถานภาพของผู้สอบได้ตรงกัน
8. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจให้คะแนนด้วยความรวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ในการสอนที่ดี
9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ข้อสอบนั้นสามารถแยกเด็กเก่งและเด็กอ่อนออกจากกันได้จริง
10. ความยาก (Difficulty) หมายถึง ข้อสอบนั้นจะต้องไม่ยากเกินไปและง่ายเกินไปเรียกว่า มีความยากพอเหมาะ
- สรุปได้ว่าคุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จะต้องมีความเที่ยงตรงมีความเชื่อมั่น มีความยุติธรรม มีความลึกของคำถาม มีความช่วย มีความเฉพาะเจาะจง ความเป็นปรนัย มีประสิทธิภาพ มีอำนาจจำแนกและมีความยากที่เหมาะสม
- นอกจากนี้ ผู้เขียนข้อสอบที่ดี จำเป็นต้องมีลักษณะต่างๆ คือ มีความรู้ในเนื้อหา รู้จุดมุ่งหมายรู้เทคนิคการถาม มีทักษะในการใช้ภาษา และมีทักษะในการเขียนข้อสอบและวิจารณ์จากหลักการและกระบวนการสร้าง และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งจะช่วยให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีคุณภาพสามารถตรวจสอบทักษะ และความรู้ของนักเรียนได้ตามที่ต้องการ

ความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง การกล้าตัดสินใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความมั่นใจ กล้าแสดงออก สามารถทำสิ่งต่างๆได้ด้วยตนเอง พึ่งพาตนเอง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1. ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นความรู้ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตัวแปรทางสิ่งแวดล้อม กระบวนการรู้คิดและปัจจัยส่วนตัว โดยเฉพาะปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

และข้อมูลย้อนกลับที่เราได้รับจากผู้อื่น มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความรู้ความสามารถในการทำงานใดทำงานหนึ่งหรือทักษะใดทักษะหนึ่งของเรา ความมั่นใจในตนเองได้รับการยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ความพยายามในการเผชิญกับความยากลำบากความขยันหมั่นเพียรหรือการทำกิจกรรมของผู้เรียนแต่ละคน

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2543 : 566) ให้ความหมายความเชื่อมั่นในตนเองว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองคือเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง มองเห็นและแน่ใจว่าตนมีลักษณะต่าง ๆ เช่นความสามารถ ความรับผิดชอบที่จะช่วยเหลือให้ตนเองประสบความสำเร็จ

ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์ (2545 : 127) สรุปไว้ว่า ความเชื่อมั่นเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวเรา โดยจะทำหน้าที่ในการกำกับความคิดและความรู้สึกของเราในปัญหาต่าง ๆ และจะแสดง

ออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่ปรากฏต่อบุคคลภายนอก ซึ่งก็คือสิ่งที่เรียกกันว่าบุคลิกภาพ จรรยาพร ธรณินทร์ (2552 : 119) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การฝึกจิตใจให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ

สรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและกล้าเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยความรู้สึกมั่นใจ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสิ่งที่ตนกระทำและพร้อมที่จะยอมรับผลที่เกิดด้วยความเต็มใจและสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. ประเภทของความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (Jones. 2011) ดังนี้

2.1 ความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้มาจากการสะสมความรู้จากการปฏิบัติ เป็นความเชื่อมั่นที่ได้จากการทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดซ้ำๆ และต่อเนื่อง จนเกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในงานนั้น ๆ โดยผ่านการลองผิดลองถูกทั้งประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ทำและประสบความสำเร็จล้มเหลวโดยประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลที่ได้จากการสะสมความเชี่ยวชาญในอาชีพถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้จากการประสบความสำเร็จและประสบความสำเร็จล้มเหลวในการทำงาน ความเชื่อมั่นประเภทนี้จะช่วยให้คนกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง มีการปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้เป็นระบบขั้นตอน ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ตามกำหนดระยะเวลา

2.2 ความเชื่อมั่นในตนเองที่ได้จากจิตใจสำนึกของแต่ละบุคคล เป็นความเชื่อมั่นที่ได้มาจากการคิดส่วนบุคคลที่อยู่ภายในของแต่ละบุคคล โดยจะมีศักยภาพแตกต่างกัน

กัน แม้การพิจารณาในสิ่งเดียวกันบุคคลจะมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจแตกต่างกัน ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองประเภทนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีการประเมินโดยใช้หลักเหตุผลและผลจะสามารถเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกัน หากบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่ใช้หลักเหตุผล แต่ใช้ความรู้สึกและจิตใต้สำนึกในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ จะก่อให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจและในการปฏิบัติงานสูง

3. ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการทำงานหรือในสังคม เพื่อให้สังคมนั้น ๆ ยอมรับ หากบุคคลใดมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว จะส่งผลให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่ที่ถูกต้องได้ เนื่องจากบุคคลมีความปรารถนาดีที่จะรับความสำเร็จ ความภาคภูมิใจในตนเองและต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนเอง หากความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่น่าพอใจจะทำให้บุคคลนั้นมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน โดยจะเกิดความรู้ซึ่งเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวาง จะทำให้เกิดความรู้สึกมีปมด้อยเกิดขึ้นหรือเสียความภาคภูมิใจในตนเองได้ (Berk. 1991 : 179) ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการแสดงถึงบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้กับทุกคน ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยใช้เหตุผล กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน สามารถประสบความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ นอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังมีอิทธิพลต่อการเลือกกระทำพฤติกรรม กล่าวคือ การที่บุคคลจะเลือกกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ย่อมขึ้นอยู่กับการรับรู้ความสามารถของตนเองว่ามีความสามารถที่จะทำกิจกรรมนั้นได้หรือไม่เพียงใด และยังมีผลต่อการใช้ความพยายาม ความมานะในการทำงาน ซึ่งบุคคลที่มีความเชื่อมั่นเฉพาะอย่างสูง จะส่งผลให้ดำรงอยู่ในกิจกรรมนั้นได้นาน บุคคลที่มีรูปแบบความคิดและพฤติกรรมทางอารมณ์ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะเป็นคนที่มีความพยายามกระทำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ถึงแม้บางครั้งจะประสบความสำเร็จล้มเหลวในการปฏิบัติงานบุคคลนั้นก็จะมีรู้สึกที่อดอวย และบุคคลนั้นจะสามารถจัดการทาง

อารมณ์ในสภาพแวดล้อมที่จะประสบในภายภาคหน้าได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะมีความภาคภูมิใจเมื่อตนเองแสดงความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่รู้สึกรับอภัยเมื่อเกิดความรู้สึกผิดพลาด โดยผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสุขในการใช้ความพยายามที่ตนเองมีอยู่และไม่เสียใจ เมื่อมีการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ พร้อมทั้งกระตุ้นตนเองให้ใช้ความพยายามมากขึ้นเมื่อพบอุปสรรค

สวานา พรพัฒนากุล (2520 : 20) ได้สรุปถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็นสิ่งที่แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความหมายต่อสังคม จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็นต่อทุกคนที่เกี่ยวกับชีวิตตนและความอยู่รอดของสังคม

สมุท ศิริ โข (2522 :297) ได้อธิบายถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็น ความรู้สึกสามัญและเป็นประโยชน์ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งแก่แผนการดำเนินงานสร้างชีวิต บุคคลใดที่แสดงความเชื่อมั่นออกมาในสมรรถภาพแห่งการปฏิบัติงาน ย่อมชักจูงให้บุคคลอื่นมีความเชื่อมั่นตามได้และความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ได้ช่วยไข่มุขยัยค้นพบอะไรใหม่ ๆ ได้มาก เช่น นักเดินเรือค้นพบโลกใหม่ นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นพบทฤษฎีใหม่ ตลอดจนศาสดาที่ได้ตรัสรู้พระธรรมวิเศษก็เพราะความเชื่อมั่นเป็นเหตุ แต่ถ้าเชื่อมั่นจนไม่ยอมรับเหตุผลอื่นใดเอาเลย ก็จะกลายเป็น ถัมภะ คือ การดี้อย่างเถรตรง ชนิดเอาหัวชนฝา หรือเป็นคนใจแคบ ทั้งยังเปิดโอกาสที่จะรับแสงสว่างอย่างใหม่อีกด้วย

สุลักษณ์ ศิวลักษณ์ (2524 :13) ได้อธิบายถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในแง่ดีว่าความเชื่อมั่นในตนเองได้

สุชา จันท์ธอม (2527 ก : 152) ได้อธิบายถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่า จะช่วยให้บุคคลเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลัน ไม่มีจิตใจรวนเร ทั้งนี้จะทำให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ เป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นอยากทำงานร่วมด้วย

เมทินี ด่านยังอยู่ (2546 : 10) ได้สรุปความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า การที่เด็กได้รับความสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกว่าตนเองไม่ได้อยู่ใต้อำนาจคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงไปหรือหมดไป อันเป็นผลให้สามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยามของผู้อื่นได้ด้วย ผู้ที่มีความเชื่อมั่นจึงมีลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคล เพราะเป็นตัวชี้นำความสำเร็จในการทำสิ่งต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดแนวทางในการดำเนินชีวิต ช่วยสร้างให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ กล่าวพูด กล่าวตัดสินใจ มีความมั่นใจในการทำงานหรือการใช้ชีวิตในสังคม ตลอดจนช่วยส่งเสริมให้การทำงานของบุคคลมีประสิทธิภาพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นกับบุคคลต่อไป

4. ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ทัณฑิมา ระเบียบดี (2529 : 17) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีลักษณะ ดังนี้คือ กล่าวแสดงออกไม่คล้อยตามผู้อื่นอย่างไรเหตุผล สามารถคิดสิ่งแปลกๆ ใหม่ ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเพียรพยายามสู่เป้าหมาย และมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดี

Yoder and Proctor (1976 : 24 ; อ้างถึงใน ละเอียด จงกลณี. 2529 : 15) กล่าวว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีลักษณะ ดังนี้

1. กล่าวแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสมโดยปราศจากความก้าวร้าว
2. มีความเชื่อมั่นในตนเองแม้ว่าทุกคนจะคัดค้านเขา
3. เป็นมิตรกับคนทั่วไป
4. มุ่งมั่นทำงานจนกระทั่งสำเร็จและมั่นใจว่าสิ่งที่รู้เป็นสิ่งที่ดีพอ
5. ได้รับความสำเร็จและถูกปฏิเสธก็มีความมั่นคงพร้อมที่จะลุกขึ้นสู้ด้วยความเข้มแข็ง
6. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
7. เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสมพร้อมที่จะเป็นผู้นำได้โดยไม่รีรอ
8. หวังที่จะเป็นผู้นำอย่างน้อยที่สุด 1 ครั้ง

ทองคูณ หงส์พันธุ์ (2531 : 37) สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะหากคนเรามีความเชื่อมั่นก็สามารถที่จะทำอะไรได้สำเร็จ มีพลังในการต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ ชอบแสดงความคิดเห็นและกล้าตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่สามารถแก้ปัญหานั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง โดย ลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบด้วย

1. มั่นใจในการกระทำของตนเองและมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่กระทำลงไป
 2. ไม่หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและเกิดความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
 3. กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจและกล้าเผชิญความจริง แม้ว่าความจริงจะทำให้งานนั้น ๆ จะถูกตำหนิหรือได้รับคำชมก็ตาม
 4. มีความรับผิดชอบสูง คือ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงทันเวลาและบรรลุวัตถุประสงค์
 5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดหาวิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จ
 6. ไม่เชื่อผู้อื่นโดยไร้เหตุผล คือ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารใดๆ สามารถวิเคราะห์โดยใช้เหตุผลในการตัดสินใจ
 7. ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย แม้ว่าสถานการณ์นั้น ๆ จะทำให้เกิดความไม่พอใจแต่ก็สามารถปฏิบัติงานนั้นได้ปกติ
 8. ไม่วิตกกังวล คือ ไม่วิตกกังวลจนไม่สามารถทำงานนั้นได้ คิดแต่ว่าถ้าทำงานนั้นไปแล้วจะไม่สำเร็จหรือจะทำให้ตัวเองมีความผิด
 9. มีจิตใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่ คือ สามารถตัดสินใจได้ในเวลากระชั้นชิดหรือสามารถตัดสินใจเองโดยไม่ต้องรอคำตอบจากผู้อื่น
- อรพินทร์ ชุชม และอัจฉรา สุขารมณ (2532 : 8) ได้อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะดังนี้
1. เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง เชื่อมั่นในการตัดสินใจของตนเอง แม้ว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไรก็ตาม
 2. การกล้าเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ยากลำบากโดยไม่หวาดหวั่น
 3. มีจิตใจมั่นคง ไม่เชื่ออะไรรโดยไร้เหตุผล เมื่อได้ยินหรือได้ฟังต้องวิเคราะห์และคิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ และมีความแน่วแน่ในการตัดสินใจของตนเอง
 4. ไม่ยอมแพ้หรือทอดทิ้งอุปสรรคหรือปัญหาใด ๆ แม้ว่างานที่ปฏิบัติอยู่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ก็อย่าพึ่งท้อแท้หมดกำลังใจ ต้องต่อสู้กับอุปสรรคนั้น ๆ ให้งานลุล่วงตามวัตถุประสงค์แม้ต้องใช้เวลาานเท่าใดเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

5. มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ต้องพอใจ และภูมิใจในงานที่ตัวเองทำ และให้คิดว่าตัวเองก็เป็นพืนเพียงตัวหนึ่งในองค์กรเหมือนกัน

เรื่อนแก้ว เฟื่องพุ่ม (2535 : 25) สรุปว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมี ลักษณะดังนี้ คือ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้และ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ โดยไม่กังวล

จิราพร ปั้นทอง (2550 : 10) ได้อธิบายว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมี ลักษณะของบุคลิกภาพที่เป็นคนเปิดเผย มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น กล้าคิด กล้าพูด กล้า ทำกล้าเผชิญหน้าต่อความจริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังความเชื่อมั่นตนเองให้เกิดขึ้นกับ เด็ก โดยการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้เด็กได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติ กิจกรรมด้วยตนเองจะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจและภูมิใจในความสามารถ มองเห็นคุณค่าในตนเองอันจะส่งผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2524 : 2541 ; อ้างถึงใน คมสันต์ โนมยงค์. 2552 : 15) สรุป ความมั่นใจในตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึกนึกคิดที่ดีของบุคคลที่มีต่อตนเองความนึกคิด เกี่ยวกับตน เป็นเรื่องของทัศนคติหรือประมวลความรู้ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของ บุคคลที่มีต่อตนเอง ถ้าบุคคลใดมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนในทางที่ดี การแสดงออกหรือ พฤติกรรมของบุคคลนั้น ก็จะสะท้อนให้เห็นว่าเขามีความภาคภูมิใจในการเป็นตัวของเขา พึ่ง พพอใจ และยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้น เป็นตัวเขารวมทั้งมองเห็นว่าตนมีคุณค่ามีความสามารถ และความสำคัญในทุกเวลาและทุกสถานที่ ในทางตรงข้าม ถ้าความคิดเรื่องตนของบุคคลใด เป็นไปในทางที่ไม่ดี บุคคลผู้นั้นก็จะมองเห็นว่า ตนเองไม่มีค่า ไม่มีคุณค่า ไม่เป็นที่ ต้องการหรือยอมรับจากผู้อื่น รู้สึกช่วยตนเองไม่ได้เพราะไม่มีความสามารถ

สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นบุคคลที่มีความ เป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดกล้าทำ กล้าแสดงออก มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีเหตุผลในการ ตัดสินใจ สามารถปรับตัวได้ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่แปลกใหม่และมีความเป็นผู้นำ

5. วิธีการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

อุษณีย์ โปธิสุข (2544 : 57) ได้สรุปไว้ว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจะ เป็นเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ และในทางกลับกัน เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ก็มักจะมี ความเชื่อมั่นในตนเองสูงด้วย ดังนั้น การที่เราสนับสนุน ส่งเสริมให้ลูกมีความคิดสร้างสรรค์

นอกจากจะทำให้ลูกรู้สึกดีกับตัวเองแล้ว ยังทำให้เขาเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในอนาคตอีกด้วย ซึ่งวิธีการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองอาจทำได้ดังนี้

1. ลดการลงโทษ เพราะผลจากการวิจัยหลายแห่งพบว่า กว่า 80% ของเด็กที่ขาดความมั่นใจในตนเอง สาเหตุเกิดจากการถูกลงโทษ ถูกบังคับ ตีกรอบต่าง ๆ ไม่ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าคิดออกนอกกรอบนอกทางของพ่อแม่หรือการที่คุณครูชอบลงโทษเด็ก ชอบบังคับเด็กชอบสั่งเด็กให้อยู่ในกรอบ จนทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง
2. ลดการตามใจเด็กจนเกิดขอบเขต เด็กบางคนพ่อแม่มักตามใจ ไม่ลงโทษเด็ก เลี้ยงเด็กแบบทนุถนอมจนเกินไป จนเด็กไม่รู้ว่าจะอะไรคือความถูกต้อง จนทำให้เด็กเกิดไม่มั่นใจในการแสดงออกของตนเอง
3. สร้างโอกาสแห่งความสำเร็จให้แก่เด็ก โดยสังเกตว่าลูกชอบอะไร ทำอะไรได้ดีถึงแม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่อยู่ในหลักสูตรก็ตาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้เด็กเกิดความสำเร็จ เกิดความมั่นใจในตนเองได้ ล้วนเป็นสิ่งที่ดีที่พ่อแม่และคุณครูควรปลูกฝังให้โอกาสให้เด็กพบกับความสำเร็จ ก็จะทำให้เด็กเชื่อมั่นในตนเองได้
4. สร้างประสบการณ์จากสิ่งที่ยากไปหายาก เพราะถ้าให้งานเด็กยากเกินไป แต่ความสามารถของเด็กน้อย ก็ทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่น แต่ถ้างานง่าย ความสามารถของเด็กมีมาก ก็ยังทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น การที่พ่อ แม่ หรือครู เร่งรัดให้เด็กเร่งเรียนเร็วเกินไป ในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม ทำให้เด็กขาดความสุข ขาดความมั่นใจในตนเอง
5. ฝึกให้ลูกทำงานกลุ่ม การที่ลูกได้ทำงานกลุ่มย่อย ๆ ทำให้เด็กได้มีโอกาสในการแสดงความคิด ความรู้สึกมากขึ้น การที่เด็กได้เข้าร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ ทำให้เด็กกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง เพราะเมื่อเด็กได้ทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน จะทำให้เด็กรู้จักการแบ่งงานกันทำตามความถนัดและความต้องการของแต่ละคน ทำให้เด็กมีความรู้สึกดี ๆ กับตนเองมากขึ้น
6. การให้กำลังใจลูกอย่างเหมาะสม เมื่อลูกทำดีหรือแสดงความสามารถออกมา พ่อแม่ ควรชมลูกว่า “ลูกเก่ง” “ลูกทำดี” ฯลฯ เพราะโดยปกติเด็กจะมีพฤติกรรมอะไรขึ้นอยู่กับความเห็นของผู้ใหญ่เป็นสำคัญ พ่อ แม่ ควรบอกลูกเสมอว่าลูกทำได้ แต่ไม่ใช่ชมเกินความจริง เพราะจะทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นใจมากขึ้น
7. ให้อิสระทางความคิดและการตัดสินใจ เด็กจำนวนมากที่ไม่มั่นใจในตนเอง เพราะพ่อแม่ ไม่เคยปล่อยให้เด็กได้ทำอะไรด้วยตนเอง คอยควบคุมดูแลอยู่ในสายตา

ไม่ให้แตกแถว สิ่งเหล่านี้แทนที่จะทำให้ลูกดีแต่กลับกลายเป็นการทำให้ลูกขาดความมั่นใจในตนเองมากขึ้นเสียอีก

8. ฝึกการสร้างเชื่อมั่น เช่น ฝึกพูดลมหายใจลึก ๆ ก่อนพูดกับผู้อื่น ฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

9. ฝึกการวางตัวทางสังคม ควรฝึกไว้ล่วงหน้า เช่น การแนะนำ การแสดงการทักทายการดูแลแขกแทนที่จะไปบอกให้ทำอย่างไรขณะพบหน้าคน

10. ฝึกการตัดสินใจ ให้ลูกเริ่มจากกิจวัตรประจำวัน เช่น การเลือกเสื้อผ้า การฝึกให้ลูกได้ฝึกการแก้ไขปัญหาที่ลูกพอจะทำได้ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นได้

นวนัญ อินปั้น (2547) ได้สรุปเทคนิคในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองสามารถทำได้ในขอบข่าย 4 ข้อ ดังนี้

1. การฝึกความไว้วางใจ เด็กที่ขาดพื้นฐานความไว้วางใจจะไม่สามารถพัฒนากระบวนการทางสังคมในระดับที่สูงขึ้น พ่อแม่และครูสามารถช่วยวางรากฐานของความไว้วางใจโดยการโอบอุ้มสัมผัสเด็กใกล้ชิด และตอบสนองทันทีต่อความทุกข์ของเด็กเมื่อเด็กร้องไห้ การดูแลตอบสนองอย่างคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง เป็นการวางรากฐานให้เด็กเข้มแข็งและเชื่อมั่นในตนเอง

2. ส่งเสริมความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเอง ผู้ใหญ่จะต้องสนับสนุนและเข้าใจเด็ก เพื่อกระตุ้นความเป็นอิสระ ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเองโดยทำได้ดังนี้

2.1 ให้เด็กมีโอกาสเลือก

2.2 ไม่ให้ตัวเลือกที่ผิดกับเด็ก

2.3 กำหนดขอบเขตที่ชัดเจน มีเหตุผล ไม่เปลี่ยนแปลง

2.4 ยอมรับการกลับไปกลับมาของเด็กระหว่างความรู้สึกต้องการอิสระ กับความต้องการที่จะพึ่งผู้อื่น ต้องให้ความเชื่อมั่นกับเด็กว่าเป็นไปได้ทั้ง 2 แบบ

3. การส่งเสริมความคิดริเริ่ม เป็นการสนับสนุนให้เด็กประสบความสำเร็จ โดยสนับสนุนให้เด็กรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ ดังนี้

3.1 ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระ ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองมากเท่าที่จะทำได้

3.2 เน้นให้เด็กฝึกปฏิบัติสิ่งใหม่ ๆ มากกว่าที่จะเน้นความผิดพลาด

3.3 คาดหวังในความสามารถของเด็ก แต่ต้องคำนึงถึงความแตกต่าง
ของเด็ก

3.4 เน้นการใช้สื่อของจริง สอนให้เด็กรู้จักวิธีใช้ วิธีดูแลที่ปลอดภัยและ
ลงมือปฏิบัติจริง

4. ฝึกเด็กควบคุมอารมณ์และตนเอง ด้วยการให้เด็กรับผิดชอบทำกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ครูและผู้ดูแลเด็กต้องเป็นพฤติกรรมที่ดี พยายามไม่让孩子เห็น
พฤติกรรมที่รุนแรง หรือเป็นไปในทางลบ

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็กนั้นสามารถทำได้โดย
การเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และสร้างประสบการณ์ด้วยตนเอง ให้ความสำคัญอิสระทาง
ความคิดลงมือปฏิบัติด้วยความเชื่อมั่นโดยมีผู้ปกครองและครูเป็นผู้คอยดูแลและให้ความ
ช่วยเหลือ

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร
เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนใน รายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และ
เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์ การเรียนรู้และ
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ เป็นบันทึกกิจกรรมประจำวันที่ครู
ผู้จัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นจากสาระการเรียนรู้ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ
แผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2551 : 58) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
ไว้ว่าแผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ
และจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการ
เรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งการเรียนรู้ใด และจะประเมินผล
อย่างไร

ทิสนา แจมมณี (2551 : 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดไว้ให้มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกันอย่างเป็นระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ระบบการจัดการเรียนการสอนเป็น ระบบย่อยของระบบการศึกษา และอาจจัดได้ในลักษณะที่เป็นระบบใหญ่ คือเป็นระบบที่ครอบคลุมองค์ประกอบของการเรียนการสอนโดยส่วนรวม

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555 : 125) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการจัดการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนที่ผู้จัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ ทำให้ผู้จัดการเรียนรู้ ทราบว่า จะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใดจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการนำวิชาที่จะต้องเรียนต้องสอนตลอดปีการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการสอน โดยกำหนดวิธีสอน สื่อ อุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล เพื่อให้นักเรียนได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

1. การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design)

หลักการ แนวคิด Backward Design

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555 : 1-5) ได้สรุปเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design ว่าเป็นกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดหลักฐานการแสดงผลของผู้เรียนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและแสดงความรู้ความสามารถตามหลักฐานการแสดงผลออก ของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ วิธีนี้ได้เผยแพร่ โดย Grant Wiggins และ Jay McTighe เมื่อ ค.ศ. 1998 ที่ได้ให้แนวการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับ 1 หน่วยการเรียนรู้ไว้ 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้น (Identify Desired Results) ตามมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 กำหนดหลักฐานการแสดงผลของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากได้เรียนรู้แล้ว ซึ่งเป็นหลักฐานการแสดงผลที่ยอมรับได้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดไว้ (Determine Acceptable Evidence of Learning)

ขั้นที่ 3 ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Plan Learning Experiences And instruction) เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงผลตามหลักฐานการแสดงผลที่ระบุไว้ในขั้นที่ 2 เพื่อเป็นหลักฐานว่า ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการ (Identify Desired Results) คือ ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่าในหลักสูตรมีมาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ออกแบบกำหนดไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอะไร ต้องมีความสามารถทำอะไรได้และสาระหรือความรู้และความสามารถอะไรที่ควรเป็นความเข้าใจคงทนที่ติดตัวผู้เรียนไปเป็นเวลานาน (Enduring Understandings “ความเข้าใจที่คงทน”) ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และกำหนดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นนี้ ครูผู้สอนต้องพิจารณาพันธกิจเป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา และพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่กำลังออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นแรกนี้มีวิธีการพิจารณาเพื่อการเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนขึ้นซึ่ง Wiggins และ McTighe แนะนำให้ใช้กรอบความคิด 3 วง เป็นเกณฑ์พิจารณาเพื่อการจัดลำดับเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ดังภาพประกอบ 1

แผนภาพที่ 1 การกำหนดความรู้และทักษะที่สำคัญประจำหน่วยการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ นั้น ครูควรจัดลำดับเนื้อหาสาระให้เป็นลำดับอย่างเหมาะสม โดยอาจจะใช้กรอบความคิด 3 วง ดังภาพประกอบที่ 2 ในการพิจารณาการเตรียมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือวงกลมวงใหญ่ แทนความรู้ที่จะให้ผู้เรียนคุ้นเคย เป็นสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่านศึกษาค้นคว้าประกอบหรือเพิ่มเติมด้วยตนเองตลอดการศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหน่วยที่เรียนมากขึ้น วงกลมกลางแทนความรู้ (ข้อเท็จจริง หรือความคิดรวบยอด หรือหลักการ) และทักษะสำคัญ (ทักษะกระบวนการวิธีการ หรือยุทธศาสตร์) ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ระหว่างเรียนในหน่วยๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดไว้และวงกลมในสุดเป็นความคิดหลักหรือหลักการ ที่สำคัญของหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการให้เป็นความเข้าใจที่คงทนฝังอยู่ในตัวของผู้เรียนเป็นเวลานาน

Wiggins และ McTighe ได้ให้หลักการในการพิจารณากำหนดความรู้ (แนวคิดหรือทักษะกระบวนการ) ที่สำคัญที่จัดว่าเป็นความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding) ของหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ความรู้ดังกล่าวต้องมีลักษณะเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ คือ

1. เป็นความรู้ (หลักการ, แนวคิด, เรื่อง, หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้) ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์ใหม่ที่หลากหลาย ทั้งในเรื่องที่เรียนหรือเรื่องอื่น
2. เป็นความรู้ (หลักการ, แนวคิด, เรื่อง, หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้) ที่เป็นหัวใจสำคัญของหน่วยที่เรียน โดยครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการและค้นพบหลักการ แนวคิดที่สำคัญด้วยตนเอง (จึงจะเป็นความรู้ที่คงทน)
3. เป็นความรู้ (หลักการ, แนวคิด, เรื่อง, หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้) ที่อาจจะไม่เป็นธรรมชาติชัดเจนหรือค่อนข้างจะเป็นนามธรรม เป็นความรู้ที่ผู้เรียนเข้าใจค่อนข้างยากและมักจะเข้าใจผิด แต่ความรู้นี้เป็นหลักการ , แนวคิด, เรื่อง, หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหัวใจของหน่วยการเรียนรู้ เช่น ในวิชาฟิสิกส์ กฎของแรง กฎการเคลื่อนที่ แรงโน้มถ่วงของโลก มีความสำคัญและเป็นเรื่อง que ผู้เรียนเข้าใจค่อนข้างยาก ครูผู้สอนจึงต้องนำเรื่องดังกล่าวมาจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องนั้นที่ถูกต้องและชัดเจน
4. เป็นความรู้ (หลักการ, แนวคิด, เรื่อง, หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติจริงในการศึกษาค้นคว้าหาหลักการหรือแนวคิดหรือเรื่องหรือกระบวนการสำคัญนั้น และเป็นความรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียน

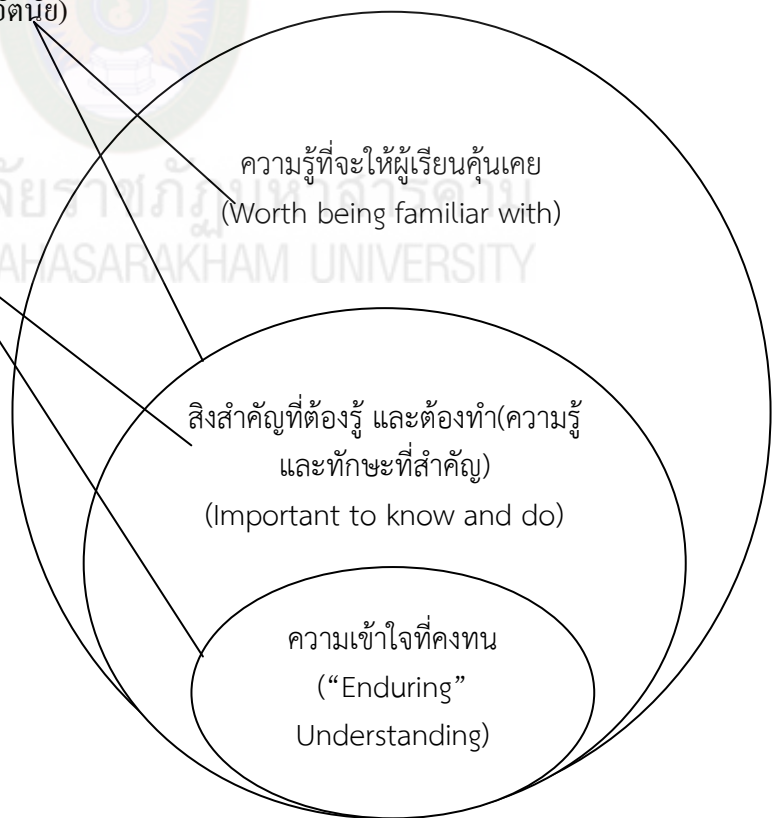
มีความสนใจ ตั้งใจที่จะทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ตลอดหน่วยการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 กำหนดการแสดงผลออกของผู้เรียนที่เป็นหลักฐานที่ชัดเจน และยอมรับได้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดไว้ (Determine Acceptable Evidence of Learning) ในขั้นที่ 1 หลังจากได้เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดให้แล้ว คำถามสำหรับครูผู้ออกแบบการเรียนรู้ต้องหาคำตอบให้ได้สำหรับขั้นตอนนี้ คือ ครูผู้สอนจะรู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องประเมินผลการเรียนรู้โดยการตรวจสอบการแสดงผลออกของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ สะสมตลอดหน่วยการเรียนรู้ ดังนั้นจึงไม่ควรใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้เพียงครั้งเดียวแล้วตัดสินเป็นผลการเรียนรู้ของผู้เรียนใน 1 หน่วยการเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่แนะนำสำหรับการใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละวงของกรอบความคิด 3 วง ดังภาพประกอบที่ 2 ต่อไปนี้

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. การทดสอบ(ปรนัยเลือกตอบอัตนัย)

2. การสังเกตพฤติกรรมหรือ
การทำโครงการ หรือ
การประเมินตามสภาพจริง

แผนภาพที่ 2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามลักษณะความรู้ความเข้าใจ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เป็นความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding) ของผู้เรียนวิธีที่เหมาะสมที่สุดคือ การประเมินตามสภาพจริง ส่วนความรู้และทักษะที่สำคัญ ของหน่วยการเรียนรู้ก็ควรใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงเช่นเดียวกัน แต่อาจจะประเมินด้วย การทดสอบด้วยก็ได้ การทดสอบที่ใช้ควรเป็นการทดสอบประเภทเขียนตอบ เพื่อจะได้แน่ใจว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่สำคัญอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3 ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 9Plan Learning Experiences and Instruction) หลังจากที่ครูผู้สอนได้กำหนด “ความเข้าใจที่คงทน” และกำหนด หลักฐานการแสดงผลออกของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะความสำคัญและมีความเข้าใจที่คงทนแล้ว ครูผู้สอนควรออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดหลักฐานการแสดงผลออกของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดและสอดคล้องกับขั้นที่ 2 กำหนด

2. กำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ (ข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอดและหลักการต่าง ๆ) และมีทักษะตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้

3. กำหนดสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาสาระที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิธีการชี้แนะ (Coaching) และกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้

4. กำหนดสื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแต่ละส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะและมีความเข้าใจคง (Enduring Knowledge) ตามมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้หรือหรือไม่ ก่อนจะนำไปจัดการเรียนรู้จริงกับผู้เรียน

วิธีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Unit Design)

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2551 : 57) ได้อธิบายถึงหลักการสำคัญของการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด โดยผู้เรียนต้องเกิดความเข้าใจที่ติดตัวอย่างยั่งยืน (Enduring Understanding) ทั้งนี้ผู้สอนต้องมีความสามารถในการออกแบบลำดับชั้นการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายที่พึงประสงค์ได้อย่าง

แท้จริงแนวความคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดไว้ นั่น ครูผู้สอนต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด ซึ่งมาตรฐานตัวชี้วัดจะระบุให้ทราบว่าผู้เรียนต้องรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง ครูจึงต้องสามารถออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ดังนั้นครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระจำเป็นต้องทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. ครูจะช่วยผู้เรียนอย่างไรให้เขาทราบว่ากำลังเรียนเรื่องอะไร ไปสู่เป้าหมายใดและทำไมจึงต้องเรียนในเรื่องเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจนเสียก่อน จะได้นำผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง
2. ครูจะอย่างไรให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ สามารถคิดและปฏิบัติจนบรรลุผลปลายทางคือ สามารถผลิตชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดไว้เป็นหลักฐานสะท้อนความสำเร็จตามเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบใดบ้างที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย สามารถแสดงออกตามที่กำหนดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยครูจะต้องคำนึงถึงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่ออุปกรณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามกำหนด
4. ครูจะใช้คำถามลักษณะใดจึงจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดและเพิ่มแนวคิดใหม่ สามารถนำไปสู่การหาคำตอบใหม่ หรือเกิดมุมมองใหม่ ๆ ขึ้นมา และครูจะช่วยผู้เรียนสรุปองค์ความรู้เหล่านั้นได้อย่างไร
5. ครูจะมอบหมายให้ครูน้องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นไปปฏิบัติภาระงานหรือชิ้นงานอะไรบ้างที่จะสะท้อนองค์ความรู้ได้จริง ๆ รวมทั้งวิธีการที่ผู้เรียนจะประเมินตนเองว่ามีจุดเด่นหรือจุดด้อยที่ควรพัฒนาด้านใดบ้าง และควรเพิ่มเติมความรู้ความสามารถอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผลงานมีคุณภาพสูงขึ้นตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด
6. ครูกำหนดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมอย่างไร ควรจะใช้กระบวนการและวิธีการอะไรบ้างที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงมากที่สุด

การวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

ก่อนลงมือจัดทำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ผู้สอนต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า ตามประเด็นความคิดที่สำคัญต่อไปนี้

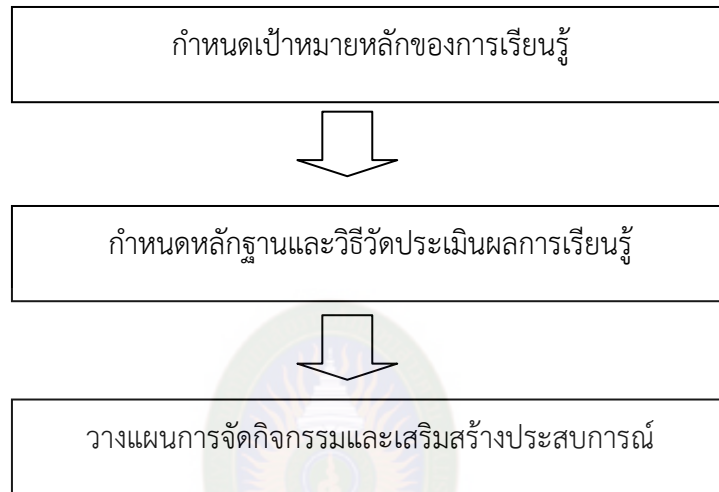
1. ผู้เรียนควรเริ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า ตามประเด็นความคิดที่สำคัญต่อไปนี้
2. ผู้เรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้อะไรบ้างที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จในการสร้างองค์ความรู้หรือประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ (ประเมินผลก่อนเรียน)
3. ผู้สอนจะดำเนินการอย่างไรให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้เพียงพอต่อการลงมือปฏิบัติกิจกรรม (กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้)
4. เมื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยจบสิ้นแล้ว ผู้เรียนต้องรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้างตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้)
5. ผู้สอนจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนแต่ละคนจะได้รู้อะไรบ้าง และสามารถปฏิบัติสิ่งนั้นๆ ได้มีร่องรอยหลักฐานและภาระงานอะไรบ้างที่ใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลอย่างหลากหลาย (ประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้)
6. ผู้สอนจำเป็นต้องทำอะไรบ้าง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ตามที่ต้องการ โดยออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดลำดับแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนพร้อมทั้งระบุแบบขั้นตอนกิจกรรมและแหล่งการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน
7. ผู้สอนควรทำอะไรบ้าง ถ้าผู้เรียนยังไม่รู้ในสิ่งที่ควรรู้หรือไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด เช่น จัดการสอนซ้ำ ซ่อมเสริมเฉพาะกลุ่ม หรือออกแบบสื่อการเรียนรู้ใหม่เป็นต้น (ประเมินผลหลังการเรียนรู้)

การวางแผนวิเคราะห์ประเด็นเหล่านี้ไว้ล่วงหน้า พร้อมทั้งดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ เครื่องมือวัดประเมินผล และจัดเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน จะช่วยให้ผู้สอนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญผู้เรียนแต่ละคนจะมีร่องรอยหลักฐานชิ้นงานแสดง ผลการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งสะท้อนระดับความรู้ความสามารถตามเป้าหมายที่

ผู้สอนกำหนดเกณฑ์ไว้ เป็นที่ยอมรับได้ว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามพฤติกรรมที่บ่งชี้ในมาตรฐานตัวชี้วัด

การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับตามข้อเสนอของ Grant Wiggins และ Jay McTighe แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังภาพประกอบ 3

แผนภาพที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายหลักของการเรียนรู้ (Identity Desired Goals) ผู้สอนต้องวิเคราะห์คำหรือวลีที่สำคัญตามที่บ่งบอกไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของรายวิชาที่นำมากำหนดเป้าหมายหลักของการเรียนรู้ กำหนดหลักฐานและวิธีวัดประเมินผลการเรียนรู้ วางแผนการจัดกิจกรรมและเสริมสร้างประสบการณ์ออกแบบ และต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า มาตรฐานตัวชี้วัดแต่ละข้อรวมทั้งจุดมุ่งหมายสำคัญของรายวิชานั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มีความเข้าใจเกิดทักษะหรือเจตคติในเรื่องใดบ้าง โดยตั้งคำถามสำคัญ (Essential Questions) เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดหลักว่า เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้แล้ว

1. ผู้เรียนควรรู้อะไร และมีความเข้าใจในหัวข้อความรู้หรือสาระการเรียนรู้ที่เป็นแก่นสำคัญในเรื่องใดบ้าง
2. ผู้เรียนควรปฏิบัติและแสดงความสามารถในเรื่องใดบ้างจนเป็นพฤติกรรมติดตัวคงทนหรือเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. สารสำคัญที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้แก่ เรื่องอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งการทำงานหรือการเรียนต่อ ในระดับที่สูงขึ้น

4. ผู้เรียนควรมีความรู้และเกิดความเข้าใจที่ลุ่มลึกยั่งยืนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างที่จะติดตัวผู้เรียนและสามารถนำไปบูรณาการเชื่อมกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ผู้เรียนควรเรียนรู้ในสภาพจริงและ/หรือจัดทำโครงการตามสาระการเรียนรู้ใดบ้างที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตัวผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหลักฐานและวิธีวัดประเมินผลการเรียนรู้ (Determine Acceptable Evidence) ระบุเครื่องมือและวิธีการวัดประเมินผล โดยเน้นการวัดจากพฤติกรรมการเรียนรู้รวบยอด (Performance Assessment) เพื่อประเมินว่าผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการมีความรู้ความเข้าใจตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนรู้ได้จริงหรือไม่ ทั้งนี้ผู้สอนควรดำเนินการวัดประเมินผลก่อนเรียน ในระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน โดยใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลย่อย ๆ ทุกขั้นตอน ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบกับการรวบรวมหลักฐานร่องรอยของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสดงออกอย่างครบถ้วนดังนี้

1. การใช้แบบทดสอบย่อย ๆ
2. การสังเกตความพร้อมทางการเรียน
3. การสังเกตการณ์ทำกิจกรรม การตรวจการบ้าน
4. การเขียนบันทึกประจำวัน (Learning Log)
5. การสะท้อนผลจากชิ้นงานต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อพึงระมัดระวัง คือ การกำหนดหลักฐานของการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนนั้นต้องเป็นหลักฐานที่บ่งชี้ได้ว่า ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการประเมินอย่างหลากหลาย และมีความต่อเนื่องจนจบสิ้นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้น และหลักฐานการประเมินต้องมีความเที่ยงตรง เอื้อต่อการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรตรวจสอบหลักฐานการเรียนรู้กับวิธีการวัดประเมินผลว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันหรือไม่ ดังตาราง 8

ตารางที่ 8 การประเมินเพื่อตรวจสอบหลักฐานการเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือประเภทแบบทดสอบ/ใบงาน			เครื่องมือประเภทชิ้นงาน/ ภาระงาน/ร่องรอย	
	การเลือก คำตอบที่ ถูกต้อง	การตอบ คำถามสั้นๆ	การเขียนแบบ อัตนัย	การ ปฏิบัติงาน	การสังเกต อย่างต่อเนื่อง
ประเมิน หลักฐาน การเรียนรู้					
ความรู้(K) ทักษะกระบวนการ(P) คุณลักษณะที่พึง ประสงค์(A)					
ทักษะการเรียนรู้ เฉพาะวิชา					
ทักษะการเรียนรู้ ร่วมวิชา					

ขั้นตอนที่ 3 วางแผนการจัดกิจกรรมและเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ และมีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ผู้สอนควรวางแผนการเรียนการสอนตามประเด็นต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้(ข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด ทฤษฎีหลักการต่าง ๆ) และทักษะ (กระบวนการทำงาน) อะไรบ้าง จึงจะช่วยผู้เรียนเกิดความเข้าใจหรือมีความสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
2. ผู้สอนจำเป็นต้องสอน และชี้แนะ หรือจัดกิจกรรมอะไรบ้างจึงจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย
3. ผู้สอนควรใช้สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้อะไรบ้างที่จะช่วยกระตุ้นผู้เรียน และเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้น
4. การกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ รูปแบบกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้มีความกลมกลืนสอดคล้องและมีประสิทธิภาพหรือไม่ จะช่วยส่งผลต่อการวัดประเมินผลได้ชัดเจนหรือไม่ ทั้งนี้ผู้สอนยึดหลักเทคนิค WHERE TO (ไปทางไหน) ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนตามที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การสอนตามหลักเทคนิค WHERE TO (ไปทางไหน)

เทคนิค	ความหมาย
W	หมายถึง Where to go และ What to learn ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการจัดการเรียนรู้ คืออะไร คาดหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีความเข้าใจในเรื่องใดบ้าง ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้อะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายได้อย่างราบรื่น
H	หมายถึง Hook และ Hold ผู้สอนจะใช้กลวิธีอย่างไร เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ให้ติดตามบทเรียนหรือร่วมปฏิบัติกิจกรรมจนจบสิ้นกระบวนการเรียนรู้ของหน่วยนั้น ๆ
E	หมายถึง Equip Experience และ Explore ผู้สอนจะใช้กลวิธีอย่างไรเพื่อกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และสามารถทำความเข้าใจองค์ความรู้ต่างๆที่กำหนดไว้
R	หมายถึง Rethink และ Revise ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ทบทวนผลการปฏิบัติและตรวจทานชิ้นงานของตนเองเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามที่กำหนด
E	หมายถึง Evaluation ผู้สอนชี้แนะให้ผู้เรียนประเมินผลและเห็นแนวทางประยุกต์ใช้ผลงานของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในโอกาสต่อ ๆ ไป
T	หมายถึง Be Tailored ผู้สอนต้องตระหนักถึงการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียนแต่ละคนที่มีความสามารถแตกต่างกัน
O	หมายถึง Organized ผู้สอนต้องบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น โดยตระหนักถึงความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนแต่ละคน

เทคนิค WHERE TO นี้ผู้สอนจะเริ่มจากขั้นตอนใดก่อนก็ได้ ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ของบทเรียนและสภาพปัญหาของผู้เรียน แต่ต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ต้องสอดคล้องกันทุกครั้งจึงจะบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรตรวจสอบรายละเอียดก่อนนำไปปฏิบัติตาม

การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอนควรกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา มีความรู้ และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งช่วงปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นจริงแก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดแต่ละข้อประกอบด้วยกิจกรรมใน

3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมรวบยอดการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปนั้น ครูจะเริ่มต้นจากกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจหรือปูพื้นในเรื่องที่จะสอนก่อน จากนั้นจึงจะดำเนินการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามลำดับ จนกระทั่งมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำกิจกรรมสุดท้ายหรือกิจกรรมรวบยอด เพื่อให้ได้ชิ้นงานหรือภาระงานที่เป็นเครื่องสะท้อนว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ อย่างแท้จริง

1. กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ (Introduction Activities) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในตอนต้น ก่อนการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1.1 กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้
- 1.2 เชื่อมโยงสู่กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมรวบยอด
- 1.3 เชื่อมโยงถึงประสบการณ์เดิมที่นักเรียนมีอยู่
- 1.4 ช่วยให้นักเรียนได้แสดงถึงความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง

2. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ (Enabling Activities) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้ และทักษะที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมรวบยอดการกำหนดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนควรมีลักษณะ ดังนี้

- 2.1 สัมพันธ์เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้
- 2.2 ช่วยสร้างองค์ความรู้และทักษะเพื่อพัฒนานักเรียนไปสู่ตัวชี้วัดที่กำหนด
- 2.3 กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- 2.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
- 2.5 สามารถประเมินจากผลงานหรือภาระงานของนักเรียนได้

3. กิจกรรมรวบยอด (Culmination Activities) เป็นกิจกรรมที่แสดงว่านักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาถึงตัวชี้วัดที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ นั้น การกำหนดกิจกรรมรวบยอดควรมีลักษณะดังนี้

- 3.1 เป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียน
- 3.2 เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกถึงการประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาตลอดหน่วยการเรียนรู้ นั้น
- 3.3 ครอบคลุมตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วย
- 3.4 การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมต้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัด

3.5 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และทักษะกระบวนการตามตัวชี้วัดที่กำหนดอย่างเต็มตามศักยภาพ

3.6 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

3.7 เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ

3.8 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อควรคำนึงถึงในการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

1. การกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่มีคุณค่าที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งนั้นควรเป็นสาระที่สัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาฯ นโยบายการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่ และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่ระบุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา หรือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551

2. ควรเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ในสภาพจริง (Authentic Learning) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ด้วยการลงมือจัดทำโครงการตามความถนัดและความสนใจ

3. หลักฐานแสดงความเข้าใจอย่างยั่งยืนคงทน (Enduing Understanding) ของผู้เรียนต้องมีความตรงประเด็น มีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นสูง อันเกิดจากการวัดประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ด้วยวิธีการหลากหลาย มีคุณภาพมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชา

4. ควรเลือกรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธีการสอนที่ผ่านกระบวนการวิจัยทดลองใช้อย่างได้ผลมาแล้ว และเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความสนใจและความเป็นเลิศของผู้เรียน

ฉันท ส. ธาตุทอง (2551:12) สรุปขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ มีการดำเนินการ 6 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นที่ยอมรับ (Established Goals) โดยการศึกษาคำอธิบายรายวิชาที่กำลังจะออกแบบให้ชัดเจน

2. กำหนดสิ่งที่ปรารถนาให้นักเรียนมีความเข้าใจที่คงทน (What Understanding are desired) มีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดความรู้ที่คุ้นเคยและมีคุณค่า (Worth Being Familiar with)

2.2 กำหนดสิ่งที่สำคัญที่ต้องเรียนรู้และต้องทำ (Important to Know and Do)

Do)

2.3 กำหนดความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding)

3. สร้างความสำคัญที่ใช้พิจารณาความรู้ความสามารถตามเป้าหมาย (What Essential Questions will be Considered)

3.1 ความรู้ความจำ

3.2 ความเข้าใจ

3.3 การนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์

3.5 การสังเคราะห์

3.6 การประเมินค่า

4. กำหนดสิ่งที่นักเรียนต้องรู้และสามารถทำได้ (What Key Knowledge and Skills Will Student as a Result of This Unit)

5. กำหนดลักษณะนิสัยที่ดี

6. กำหนดทักษะข้ามวิชา หรือทักษะที่คร่อมวิชา

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหลักฐานการเรียนรู้ (Determine Acceptable Evidence)

มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. มีหลักฐานชิ้นงาน ร่องรอย เอกสาร หรือสิ่งที่เป็นผลผลิตที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. มีวิธีการประเมินที่สามารถรับรู้และเข้าถึงชิ้นงาน ร่องรอย เอกสารหรือสิ่งที่เป็นผลผลิตที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. มีเกณฑ์การประเมินคุณภาพของชิ้นงานในการเรียนรู้ของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบการเรียนรู้ (Plan Learning Experiences and Instruction)

มีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน คือ

1. หน่วยการเรียนรู้ใดบ้างที่สอดคล้องระหว่างองค์ประกอบในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 เข้าด้วยกัน โดยอาศัยกิจกรรมและคำถามสำคัญเป็นผู้นำพาสิ่งเหล่านั้นไปสู่ผู้เรียน

2. ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้พิจารณาแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 Where เป้าหมายอยู่ที่ไหน

2.2 Why ทำไมจึงเรียนรู้เรื่องนี้

2.3 Hook ผู้เรียนเกาะติดการเรียนรู้

2.4 Hold ดึงผู้เรียนให้ติดตามต่อไป

2.5 Equip จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่แสวงหาความรู้เครื่องมือวิธีการเรียนรู้เพื่อไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร

2.6 Rethink คิดซ้ำ

2.7 Reflex สะท้อนความรู้

2.8 Revise ทบทวนความรู้

2.9 Evaluate นักเรียนมีโอกาสในการประเมินตนเองและมีความก้าวหน้าของตนเองหรือไม่อย่างไร

2.10 Tailored คุณครูเป็นเสมือนช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ที่ได้ออกแบบตามความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างในสรีระ ของลูกค้าแล้วหรือยัง

2.11 Organized ได้จัดระบบความรู้ ด้วยความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ทนทาน การดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนของการออกแบบการสอนแบบย้อนกลับเป็นเพียง “การออกแบบ” แต่ยังไม่ได้นำไปสู่ “การสอน” รอยต่อของการออกแบบกับการสอนคือ “แผนการจัดการเรียนรู้” ซึ่งจะต้องนำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย มาจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การสอน โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีแผนการจัดการเรียนรู้เพียงแผนเดียว หรือมากกว่านั้นก็ได้ตามความเหมาะสม

องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ จึงมีความแตกต่างไปจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่เคยเขียนมา โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ จะมีองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วย รายวิชา ระดับชั้น และเวลา

ส่วนที่ 2 เนื้อหาประกอบด้วย

1. ความเข้าใจที่คงทน เป็นการนำเสนอข้อความสำคัญ (ตะกอนความรู้) ที่หลงเหลือติดตัวอยู่กับการเรียนอย่างถาวรตลอดไปซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการสอนของผู้เรียนที่มีความเข้าใจลึกซึ้ง และถือว่าเป็นความเข้าใจที่คงทน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนให้มีความครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
3. มาตรฐานเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ นำสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วในรายวิชาที่ได้ออกแบบการเรียนการสอนใส่ไว้ในส่วนนี้

4. มาตรฐานการปฏิบัติได้ หรือตัวชี้วัด นำตัวชี้วัด นำตัวชี้วัดชั้นปีที่กำหนดไว้แล้วในรายวิชาที่ออกแบบการสอนมาใส่ไว้ในส่วนนี้
5. ทักษะคร่อมวิชา/ทักษะข้ามวิชา นำทักษะคร่อมวิชาที่กำหนดไว้แล้วในรายวิชาที่ได้ออกแบบการสอนมาใส่ไว้ในส่วนนี้
6. คำถามสำคัญ นำคำถามสำคัญที่กำหนดไว้แล้วในรายวิชาที่ได้ออกแบบมาใส่ไว้ในส่วนนี้
7. กิจกรรมการเรียนรู้ เลือกวิธีการสอนวิธีใดวิธีหนึ่งหรือมากกว่าโดยขั้นตอนการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และสอดแทรกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าไปในแต่ละขั้นตอน
8. สื่อการจัดการเรียนรู้ รวบรวมพิจารณา พัฒนา คัดเลือก คัดสรร สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมมาใช้ในการพิจารณา ผู้เรียน ต้องประสานจัดให้มี จัดหาทั้งในและนอกสถานศึกษา
9. การวัดและประเมินผล (หลักฐาน วิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน) ชิ้นงานหรือผลผลิตจากการเรียนรู้ รวมทั้งการแสดงผลของผู้เรียน เป็นการสะท้อนและแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงประสานผสม ขมวด หลอมรวม เข้าด้วยกัน ให้กลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันจนมีความสมบูรณ์ครบถ้วนในตัวเอง
10. เกณฑ์การประเมิน กำหนดองค์ประกอบในการประเมินชิ้นงานให้ครบถ้วนทั้งองค์ประกอบ จากนั้นพิจารณาระดับการพัฒนา ตั้งแต่ระดับเริ่มต้น ระดับกำลัง พัฒนาระดับพัฒนาประสบความสำเร็จ และระดับตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายประกอบด้วยความคิดเห็นของผู้บริหาร/ผู้ที่เกี่ยวข้อง บันทึกหลังสอน(แต่ละครั้ง) และชื่ออาจารย์ผู้สอน

ข้อแตกต่างการออกแบบการเรียนรู้ แบบย้อนกลับและการออกแบบการเรียนรู้แบบปกติ แผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปในปัจจุบันมีจุดอ่อนที่สำคัญ คือ ผลการเรียนรู้ที่เป็นผลปลายทางไม่ชัดเจน ไม่ลงไปถึงตัวความรู้ และทักษะที่พึงประสงค์ในหลักสูตร ครูมักจะสอนเน้นข้อมูลและสารสนเทศตามบทตามหัวข้อเรื่อง จบลงด้วยการบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งอยู่ในรูปแบบ เมื่อครูกำหนดสิ่งนี้มาให้แล้ว นักเรียนสามารถแสดงทำอะไรได้ ตามหลักของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งบางคนก็ถือว่าเป็นการแสดงผลของผู้เรียน การสอนตามแนวทางนี้ส่วนใหญ่ไม่เน้นการสร้างความรู้ และไม่เกิดตัวความรู้หรือที่เลือกกันว่าองค์ความรู้ Backward Design จึงกำหนดจุดเน้นที่เป็นผลปลายทางให้เป็นความรู้ฝังแน่นหรือความเข้าใจ

อันคงทน เป็นจุดหลัก การออกแบบการเรียนรู้ต้องลึกลง ไปถึงจุดสุดท้ายปลายทางเป็นความรู้แบบลึกซึ้ง อันได้แก่ ความคิดรวบยอดความสัมพันธ์และหลักการในเนื้อหา นั้น ๆ ในวิชานั้น ๆ ในสาระนั้น ๆ เรียกว่าความรู้แบบติดเนื้อหาและยังมีข้อกำหนดอีกว่า ความรู้ลึกที่ต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสร้างขึ้นจากข้อมูลที่ได้รับเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างเอง การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับจึงมีความแตกต่างกับการออกแบบการเรียนรู้แบบปกติ

ดังตาราง 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับกับแบบปกติ

การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ	แบบปกติ
1. กำหนดเป้าหมาย ภาระงานและวิธีการประเมิน มาสู่กิจกรรมการเรียนรู้	1. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาสู่ภาระงานและวิธีการประเมิน
2. สอดคล้องกับมาตรฐาน เพราะวิเคราะห์ มาตรฐานและตัวชี้วัด ไว้ในเป้าหมายและภาระงาน	2. ไม่ได้วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดไว้ในเป้าหมายและภาระงาน
3. ลดภาระงานเพราะกำหนดภาระงานที่ชัดเจน ลดงานที่ซ้ำซ้อน บูรณาการได้	3. ภาระงานมาก งานไม่ชัดเจน งานอาจซ้ำซ้อน
4. จัดการเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง	4. จัดการเรียนรู้ได้โดยต้องทำแผนการจัดการเรียนรู้ราย ชั่วโมง
5. มีรูปแบบ วิธีการสอนที่ชัดเจนหลากหลาย	5. รูปแบบวิธีการสอนแบบปกติ
6. ผู้สร้างคน เพื่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพราะยึดคนเป็นตัวตั้งมิได้ยึดวิชา	6. ยึดวิชาเป็นตัวตั้ง

สรุปได้ว่าการออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบ Backward Design เป็นการออกแบบหลักสูตรที่มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานตัวชี้วัดก่อนข้างชัดเจน โดยยึดเอาผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดเป็นตัวตั้ง จึงต้องเริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ก่อน แล้วจึงกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกันตามลำดับ การออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design จึงเป็นการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายชัดเจน และผู้สอนต้องสามารถแผนดำเนินการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจริง ดังตัวอย่าง ตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ตัวอย่างโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ตามแนว Backward Design

รายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่...

หน่วยการเรียนรู้	เป้าหมายการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
	ระบุมตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัด	ระบุชื่อแผนและลำดับแผนการเรียนรู้	กำหนดชั่วโมงในการสอนของแต่ละแผน

องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) แบบที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
 รายวิชา..... กลุ่มสาระ..... ชั้น.....
 ภาคเรียนที่ เวลา ชั่วโมง ผู้สอน

1. มาตรฐานตัวชี้วัดชั้นปี (เป้าหมายการเรียนรู้)

.....
 RAJARHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.1 สาระหลัก : Knowledge (P) นักเรียนต้องรู้อะไร

.....

1.2 ทักษะ/กระบวนการ : Process (P) นักเรียนสามารถปฏิบัติอะไรได้

.....

1.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ Attitude (A) นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมการเรียน
 อะไรบ้าง.....

2. ความเข้าใจที่คงทน/ความคิดรวบยอด

.....

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

.....

4. กรอบการวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการ	ชิ้นงาน/ภาระงาน/ ร่องรอยหลักฐาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์				
ทักษะการเรียนรู้เฉพาะวิชา				
ทักษะการเรียนรู้ร่วมวิชา				

องค์ประกอบการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) แบบที่ 3
 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนที่ 1เวลา..... ชั่วโมง.....คะแนนเต็ม

หน่วยสาระการเรียนรู้ที่ สาระ..... ชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง เวลา ชั่วโมง

.....

มาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

สาระสำคัญ (Concept) ความคิด ทักษะกระบวนการ /เจตคติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้

ทักษะ/กระบวนการ

เจตคติ

สาระการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

การวัดผลและการแสดงผล

วิธีการวัดผล/ ประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้วัดผลประเมินผล.....

เกณฑ์การวัดผล และประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร.....
 บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม.....

องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) แบบที่ 4
 รหัสวิชา วิชา ชื่อหน่วย..... เวลา คะแนน.....

รายวิชาที่นำมาบูรณาการ

1. มาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.1 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1. ข้อ 3.....
 - 1.2 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1. ข้อ 6.....
2. สาระสำคัญ (Concept) ความคิด ทักษะกระบวนการ/เจตคติ.....
 ความคิดรวบยอด/หลักการ.....
 ทักษะกระบวนการ.....
 ลักษณะอันพึงประสงค์.....
3. สาระการเรียนรู้
 1. สาระแกนกลาง.....
 2. สาระท้องถิ่น (สาระเพิ่มเติม)
4. ชุดคำถามที่สำคัญ
5. หลักฐาน/ผลงาน/การปฏิบัติงาน
6. แนวทางการให้คะแนน
7. กิจกรรมการเรียนรู้
8. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้
9. บันทึกผลสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) แบบที่ 5
 รหัสวิชา วิชา ชื่อหน่วย เวลา คะแนน.....

รายวิชาที่นำมาบูรณาการ

1. มาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.1 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1. ข้อ 3
 - 1.3 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1. ข้อ 6

- ตัวป่งชี้
- ตัวชี้วัด
- เป้าประสงค์
2. สารระสำคัญ (Concept) ความคิด ทักษะกระบวนการ/เจตคติ
- ความคิดรอบยอด/หลักการ
- ทักษะ/กระบวนการ
- ลักษณะอันพึงประสงค์
3. สารการเรียนรู้
1. สารระแกนกลาง.....
2. สารระท้องถิ่น (สารระเพิ่มเติม)
4. ชุดคำถามที่สำคัญ
5. หลักฐาน/ผลงาน/การปฏิบัติงาน
6. แนวทางการให้คะแนน
7. กิจกรรมการเรียนรู้
8. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้
9. บันทึกผลสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและหลักการมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) คือ การจัดการเรียนรู้แบบ EKKE ดังนี้

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ

(Backward Design)

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง..... เวลา.....

แผนการเรียนรู้ที่ เรื่อง เวลา

สารระสำคัญ

.....

.....

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่

มาตรฐานที่

ตัวชี้วัด.....

จุดประสงค์การเรียนรู้.....

สาระการเรียนรู้

พฤติกรรมการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

ผลงาน/ชิ้นงาน

การวัดผลและประเมินผล.....

เครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้.....

1. ขั้นสร้างประสบการณ์(Experience Building

.....

2. ขั้นพัฒนาความรู้(Knowledge Development)

.....

3. ประยุกต์ให้ความรู้ (Knowledge Application)

.....

4. ขั้นประเมินผล (Evaluation)

.....

บันทึกผลการเรียนรู้

สรุปว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ล่วงหน้า ทำให้
 ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ได้ทราบว่าจะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด ในเวลาเท่าใด เพื่อ
 จุดประสงค์ใดจัดการเรียนรู้โดยวิธีใด ใช้สื่ออะไรประกอบการจัดการเรียนรู้ และการวัดผล
 ประเมินผลโดยวิธีใด การวางแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำได้ 2 ลักษณะ คือ จัดทำเป็น
 กำหนดการจัดการเรียนรู้ และจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ในการจัดทำต้องศึกษาหลักสูตร
 ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก จะช่วยให้จัดการ
 เรียนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักการ จุดหมายหลักสูตร เพื่อให้การจัดการเรียนรู้

บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ ผู้จัดการเรียนรู้ควร ได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างรอบคอบ กระจ่าง ชัดเจน และให้ความสอดคล้องสัมพันธ์กัน เมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปใช้ควรดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน ก็จะเป็นการวางแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ให้คุณค่าอย่างแท้จริง

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไป ทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วนำไปปรับปรุงเพื่อนำไปสอนจริง ให้ได้ประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวิจัยทางหลักสูตรและการสอนนักวิจัยจะใช้การจัดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมเป็น เครื่องมือในการวิจัย ซึ่งต้องหาคุณภาพของนวัตกรรมที่ใช้ นิยมหาค่าประสิทธิภาพของ (ซึ่ง ไม่ใช่ค่าสถิติ)เป็นขั้นตอนทำการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว สามารถหาประ สิทธิภาพของสื่อ (E_1/E_2) ในขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างด้วยรายละเอียดดังนี้ (ชวลิต ชูกำแหง. 2553 : 131-132)

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าการจัดการเรียนรู้นั้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายในกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยมี การเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของ ผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย หรือคะแนน จากพฤติกรรมการเรียนหรือคะแนนจากกิจกรรมการเข้ากลุ่ม (ไม่ใช่คะแนนจากการทำ แบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ค่าที่บ่งบอกว่าการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum y}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การหาค่าประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา โดยเกณฑ์ดังกล่าวนิยมใช้หลักการเรียนแบบรอบรู้คือตั้งเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80 และยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 ดังนั้นต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 2.5 = 77.5$ ส่วนการกำหนดเกณฑ์ความผิดพลาดที่ยอมรับได้คือไม่ควรเกินร้อยละ 5 นอกจากนั้นยังพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น ประเภทของสื่อวัตกรรมการสติปัญญาของกลุ่มผู้เรียน และวุฒิภาวะของกลุ่มผู้เรียน เป็นต้น โดยทั่วไปในวัตกรรมการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะมักจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพต่ำกว่าการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะต้องใช้เวลามากกว่า ยกตัวอย่างเช่น วัตกรรมการเน้นการพัฒนาความรู้ อาจกำหนดเท่ากับ 80/80 ส่วนนวัตกรรมการเน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อาจกำหนด E_1/E_2 ที่ 75/75 เป็นต้น

สรุปในการวิจัยครั้งนี้ เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ เกณฑ์ 80/80 80 ตัวแรกคือ (E_1) ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากคะแนนประเมินพฤติกรรม ผลงานระหว่างเรียน และแบบทดสอบย่อย ซึ่งต้องได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้

ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I) หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน เป็นค่าที่แสดงอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนจากการจัดการเรียนรู้หรือนวัตกรรมนั้น ๆ ซึ่งคำนวณได้หลายสูตร แต่นิยมใช้เป็นวิธีหาค่า E.I. ด้วยวิธีของกู๊ดแมน (Goodman) เฟรตเชอร์ (Fletchers) และชไนเดอร์ (Schneider) ดังนี้ (ชวลิต ชุกก่าแพง. 2553 : 133)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล(E.I)} = \frac{\text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}{\text{ผลคูณของจำนวนคนกับคะแนนเต็ม} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}$$

หมายเหตุ

1. ค่าดัชนีประสิทธิผล ไม่ได้แปลว่ามีความรู้เพิ่มขึ้น เพราะคะแนนอยู่ในมาตราอันภาค(Interval scale) ซึ่งไม่มีศูนย์แท้ มีแต่ศูนย์สมมุติ จึงกล่าวได้เพียงว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละเท่าไร

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลระหว่างกลุ่ม ไม่ได้แปลว่ากลุ่มที่มีค่า E.I. สูงกว่าจะมีคุณภาพการเรียนการจัดการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่มีค่า E.I. ต่ำ ใช้พิจารณาเฉพาะกลุ่มว่าโดยเฉลี่ยก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนมากอยู่แล้ว หลังเรียนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย หรือเกือบจะได้คะแนนเต็ม มักจะเป็นลักษณะของนักเรียนกลุ่มเก่ง ส่วนค่า E.I. สูง ๆ แสดงว่าคะแนนก่อนเรียนน้อย หลังเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นมาก จึงเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่ได้หมายความว่าดีกว่ากลุ่มที่ได้ค่า E.I. น้อย

3. การทดสอบสมมุติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) กับการหาค่า E.I. อาศัยข้อมูลจากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนเช่นเดียวกัน ดังนั้นในงานวิจัยควรเลือกใช้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง

สรุปว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นการประเมินความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อให้ทราบการพัฒนาการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น

บริบทโรงเรียนบ้านดอนไก่อ่เดือน

โรงเรียนบ้านดอนไก่อ่เดือนตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2418 โดยขุนพิทักษ์นราคุลย์ นายอำเภอภูเขียวดำรงอยู่ด้วยเงินกองการประถมศึกษา การสอน – จัดการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ โดยโรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนนี้ได้อาศัยศาลาวัดมาตั้งแต่เริ่มต้น จนถึง พ.ศ. 2506 รวมเป็นเวลา 25 ปี และมาตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศถาวร เมื่อ พ.ศ. 2506 เสร็จเมื่อ พ.ศ. 2507 โดยอาศัยแรงงานราษฎรและครู ครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งรัฐบาลได้จัดสรรมาช่วยเหลือ เป็นเงิน 33,000 บาท รวมเป็นเงิน 66,000 บาท และตั้งชื่อว่า “ โรงเรียนบ้านคอนไก่อเลื่อน ” เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2509

การจัดการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กเริ่มเรียน เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กเริ่มเรียน เป็นการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ ซึ่งเป็นการเรียนที่เน้นความสามารถด้านการฟัง การพูดเบื้องต้น โดยการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเล่นและกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เกิดความสุข โดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐานง่ายๆ ในการเข้าสู่สังคมและการสื่อสาร แต่ที่ผ่านมามีนักเรียนบางคนยังอ่านหนังสือไม่ได้ บางคนเขียนไม่ได้ บางคนไม่รู้จักพยัญชนะไทย บางคนยังแจกลูกสะกดคำไม่ได้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้ถูกต้องตามหลักภาษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กเริ่มเรียนเป็นสิ่งจำเป็น และต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการแลพัฒนาการทางภาษาของเด็กจึงจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี ขั้นตอนของรูปแบบการสอนภาษาสำหรับเด็กเริ่มเรียน (EKKE) มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างประสบการณ์ (Experience Building) โดยครูและนักเรียนร่วมกันเล่าและอ่านเรื่อง นักเรียนผลัดกันเล่าเรื่องที่ละจาก นักเรียนแต่ละคนเล่าและอ่านเรื่องด้วยตนเอง เข้ากลุ่มแสดงบทบาทสมมติ ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาความรู้ (Knowledge Development) เป็นการให้นักเรียนรู้คำ จำคำ เข้าใจความหมายของคำ นำคำมาแจกลูกสะกดคำ นำคำมาแต่งประโยค และอ่านประโยคที่แต่งรวมทั้งคัดประโยคที่แต่งให้สวยงามและถูกต้องได้ ขั้นที่ 3 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application) ขั้นนี้ครูให้นักเรียนลองอ่านเรื่องสั้นๆ เขียนเรื่องสั้นๆ และอ่านเรื่องราว นิทาน คำคล้องจองเขียนสรุปเรื่องและตอบถามจากเรื่องที่อ่านได้ ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล(Evaluation) เป็นขั้นที่ครูเป็นผู้ประเมินเป็นหลัก ซึ่งการประเมินการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กเริ่มเรียน ได้แก่ การประเมินการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูดตามวิธีการประเมินตามสภาพจริง (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2554 : 119) การจัดการเรียนรู้แบบ EKKE เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีการปฏิบัติงานร่วมกัน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีสื่อและเทคนิคการเรียนรู้ที่หลากหลายส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE

สุชาดา ทองจันทร์ (2551 : 91-133) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่องวีรกรรมคุณย่าโม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดย มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อสร้างบทเรียนประกอบการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ บทเรียนประกอบการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 83.45/83.50 บทเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษามีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.61คิดเป็นร้อยละ 61

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553 : 127-172) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE สำหรับเด็กเริ่มเรียน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE ซึ่งมี 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นสร้างประสบการณ์ ขั้นพัฒนาความรู้ ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ และขั้นประเมินผล สำหรับเด็กเริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอนภาษา และเพื่อศึกษาผลการขยายผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 5 ห้อง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ EKKE สำหรับเด็กเริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 แผน และ 1 ชั่วโมง หนังสือประกอบการเรียนภาษาไทยจำนวน 5 เล่ม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (4.67) และมีประสิทธิภาพ (E1/E2) 83.37/82.29 2. มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7254 หรือร้อยละ 72.54 3. รูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE ที่นำไปใช้

กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามจำนวน 5 ห้อง มีประสิทธิภาพโดยมีค่า E1 ตั้งแต่ 80.02 ถึง 83.38 มีค่า E2 ตั้งแต่ 78.67 ถึง 81.89 และมีค่า ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ 0.6763 ถึง 0.7325 หรือคิดเป็นร้อยละ 67.63 ถึงร้อยละ 73.25

จิระภา แก้วมหาดไทย (2555 : 79-138) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความฉลาดทางอารมณ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ BBL โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1)หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ BBL ตามเกณฑ์ 80/80 2) หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Bbl และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความฉลาดทางอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ BBL กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๘๒ (ชุมชนนาข้าว) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาษาไทย แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สถิติที่ใช้ในการข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ BBL มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.58/83.67 และ 84.41/82.86 2. มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7200 คิดเป็นร้อยละ 72.00 และ 0.7108 คิดเป็นร้อยละ 71.08 3. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ BBL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความฉลาดทางอารมณ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

ปิยะวรรณ คำมูลคร (2555 : 103-127) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาษาไทยและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE กับแบบ 4MAT การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE กับแบบ 4MAT ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้อาษาไทย 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) เปรียบเทียบ

ความฉลาดทางอารมณ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนศรีโพททงวิทยา เครือข่ายหนองบ่อก้านเหลือง คำพื อำเภอนาแก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 ห้อง รวม 48 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE มีประสิทธิภาพ 83.97/82.71 และแบบ 4 MAT มี ประสิทธิภาพ 83.27/82.50 2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE เท่ากับ 0.7587 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 75.87 และด้วยการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบ 4 MAT เท่ากับ 0.7529 หมายความว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.29 3. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE กับ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่างกัน 4. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE กับ 4 MAT มีความฉลาดทางอารมณ์ไม่ต่างกัน

เพ็ญญา วิมล (2556 : 133-149) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ภาษาไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการ จัดกิจกรรม แบบ EKKE และแบบ 4 MAT การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษา ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ จัดกิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4 MAT ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ภาษาไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการ จัดกิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4 MAT ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน 3) เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4 MAT กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนด่านขุนทด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง 40 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดย การจัดกิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4MAT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.99/84.33 และ 85.65/83.16 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัด กิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. นักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมแบบ EKKE และแบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังเรียนไม่แตกต่างกัน

ชลธิศา ภูมิผักแว่น (2557 : 138 – 160) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE กับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4 MAT การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ตามเกณฑ์ 80/80 2) หาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE และการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4 MAT 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE และการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4 MAT 4) เปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนม่วงลาดดงสิงห์ผักแว่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ EKKE และแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT แบบละ 15 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 (3) แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเองชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 15 ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีค่าเท่ากับ 88.18/87.11 และ 83.76/81.47 ตามลำดับ 2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE และการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4 MAT มีค่าเท่ากับ 0.7841 และ 0.7014 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.41 และ 70.14 ตามลำดับ 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE และการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4 MAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียนที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT 4. ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE และการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ

4 MAT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ EKKE มีความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่าก่อนเรียนที่เรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

คมสันดี โฉมยงค์ (2552 : 91-115) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดอย่างมีเหตุผลและความมั่นใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ชุมชนของเรา ระหว่างการใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และการจัดการกิจกรรมแบบปกติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1)หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และการจัดการกิจกรรมแบบปกติ 2) หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และการจัดการกิจกรรมแบบปกติ และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดอย่างมีเหตุผล และความมั่นใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ชุมชนของเรา ระหว่างการใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และการจัดการกิจกรรมแบบปกติ กลุ่มทดลองจำนวน 94 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 เป็นนักเรียนโรงเรียนอนุบาลก้นทรวงวิชัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 37 คน โดยใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT กลุ่มทดลองที่ 2 เป็นนักเรียนโรงเรียนอนุบาลก้นทรวงวิชัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 37 คน โดยใช้บทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กลุ่มทดลองที่ 3 เป็นนักเรียนโรงเรียน บ้านคอกม้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ด้วยเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนบทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4 MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และการจัดการกิจกรรมแบบปกติ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดการคิดอย่างมีเหตุผล และแบบวัดความมั่นใจในตนเองสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วย F-test (One-way ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนการ์ตูนประกอบการจัดการกิจกรรมแบบ 4MAT การจัดการกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD และจัดการกิจกรรมแบบปกติ เรื่องชุมชนของเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.73/81.48, 82.99/83.65 และ 81.53/80.25 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6017, 0.6472

และ 0.5729 ตามลำดับ 2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนการคูณประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความมั่นใจในตนเองไม่แตกต่างกัน แต่มีการคิดอย่างมีเหตุผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนการคูณประกอบการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนการคูณประกอบการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT

จิตตรี แดงริด (2550 : 68-102) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาของการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์สที่ต่อความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8คน โดยใช้เครื่องมือ คือ 1) แบบทดสอบวัดความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเอง 2) โปรแกรมการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์ส ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีของโรเจอร์ส มีพฤติกรรมความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการได้รับการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

ฉวีวรรณ พุคหล้า (2556 : 90-115) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมแบบ 4MAT โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมแบบ 4 MAT ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคม อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) แผนการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 6 แผน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2) แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ ชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.32-0.68 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28-0.72 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.84 และ 3) แบบวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 16 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31-0.65 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.88 สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมุติฐานด้วย t-test (Dependent

Samples) ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการเรียนรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กิจกรรมแบบ 4 MAT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.10/82.33 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง

2. ภัยวิจัยต่างประเทศ

Jackson (2004 : 3173-A) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้ตามรูปแบบ 4 MAT กับ การสอนแบบปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นห้องเรียนวิชาจุลชีววิทยา ในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 52 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองเรียนรูปแบบการเรียนแบบ 4 MAT และกลุ่มควบคุมเรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ แบบวัดสไตล์การเรียนรู้ของนักศึกษาและ เครื่องมือวัดความชอบในการใช้สมองซีกซ้ายซีกขวา ทำการสอนโดยครู 2 คนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมแล้วกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบ 4 MAT มีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติและความคงทนในการเรียน แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์สำหรับรูปแบบการเรียนรู้อีกกับวิธีการสอนและการชอบใช้สมองซีกซ้ายซีกขวา ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ เจตคติหรือความคงทน

Lee (2004 : 25) ได้ศึกษารูปแบบ 4 MAT ว่าเป็นรูปแบบการสอน 8 ขั้นตอนที่มีการหมุนเวียนเป็นวัฏจักรตามสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ David Kolb จึงได้มีการวิจัยจากสาขาต่าง ๆ เช่น การศึกษาประสาทวิทยาและการจัดการ ซึ่งรูปแบบของระบบนี้ถูกออกแบบโดย Carl Jean Piaget และ Norman Nettleton ระบบนี้อาศัยหลักสูตร 2 หลักสูตรใหญ่คือ สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนและความชอบด้านใดด้านหนึ่ง การออกแบบการใช้หลักสูตรที่ซับซ้อนในระบบโครงสร้างเพื่อให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมและสภาพแวดล้อมของหลักสูตรเข้ากันได้กับสไตล์การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

Hoiland (2005 : 2153-A) ได้ศึกษาเพื่อให้ทราบขอบเขตที่วิธีการสอนอ่านสะท้อนให้เห็นข้อค้นพบการวิจัยสมองในการเรียนรู้ หนังสือและระดับที่ครูผู้สอนอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระบุว่า การเตรียมการ การใช้วิธีการเรียนการสอนที่ทำหายโดยนำเอาวิธีการสอนอ่านเกี่ยวกับการใช้สมองเพื่อรับรู้ การอาศัยสมองในการเรียนรู้ตามที่ตนรับรู้ โดยส่งแบบสำรวจไป

ยังกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ที่ระบุวิธีการสอนอ่าน แล้วประเมินความรู้และการประยุกต์ใช้สมอง และการวิจัยการอ่านของครูประถมศึกษาตามที่รับรู้ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 72.80 ของครูผู้ตอบแบบสำรวจรายงานว่า วิธีสอนในห้องเรียนของตนสอดคล้องกับผลการวิจัยทางสมองในการเรียนรู้หนังสือและมีโครงสร้างอยู่รอบทั้งหลักสูตรที่อาศัยสมองเป็นฐาน ในระดับเห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งเมื่อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนในแบบจำเพาะ พบว่า ลักษณะของหลักสูตรที่อาศัยสมองเป็นฐานจำนวนมากกว่าร้อยละ 63.00 ของคำตอบของครูสอดคล้องกันอย่างยิ่ง และยังพบอีกว่าคำตอบของครูร้อยละ 64.00 รู้สึกว่าเตรียมตัวไม่มากพอที่จะกล่าวถึง ทำทนายหรือจะรับเอาวิธีการสอนอ่านที่อาศัยสมองเป็นฐาน และรู้สึกว่าครูต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำกัดจึงอาจทำให้ผลการศึกษาไม่เที่ยงตรงได้

Dalman (2006 : Web Site) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-based Learning : BBL) ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจของผู้เรียน จากรูปแบบการสอน แบบ BBL กับการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้เรียนระดับชั้นเกรด 6 จากโรงเรียน Turde 100 th year primary School ในรายวิชาสังคมศึกษา จำนวน 113 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย และจัดให้เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน 2 ห้องเรียน ห้องละ 39 คน และ 38 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้รูปแบบการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง 1 ห้องเรียน 36 คน เก็บข้อมูลจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเรียนด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญ ผู้เรียนรู้สึกมีความสุข มีความคิดเชิงบวกในการร่วมกิจกรรม การเรียนการสอน

Bello (2007 : 177-A) ได้ศึกษาผลการนำการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของครูฝึกสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในเปอร์โตริโก พบว่า ผลการนำหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของครูฝึกสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการสอนและกำหนดโครงสร้างความคิดเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ ในการนำหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานทางคณิตศาสตร์ ซึ่งปัญหาในครั้งนี้ทำให้เห็นถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางการสอนในสถานการณ์ความคิดทางคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับการเรียนการสอนในวิชาคณิตศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจำนวนมากในวารสาร บทเรียน และการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาครั้งนี้รับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 58 คน และครู

จำนวน 23 คน ทั้งครูและนักเรียนได้ตอบแบบสอบถามหลังจากที่ครูฝึกสอนได้ดำเนินการใช้วิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน และกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในห้องเรียน แล้วนอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นของนักเรียน บ่งชี้ถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การสมองเป็นฐาน และยังคงแสดงถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในการจัดเตรียมนักเรียนสำหรับปฏิบัติกิจกรรมด้วยทักษะและแนวคิดทางคณิตศาสตร์ที่ครูฝึกการสอนจะต้องพัฒนาต่อไป

Martin (2007 : 106-A) จุดประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อจะทดสอบว่าการบูรณาการการใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายใน 4 สถานการณ์ คือ สภาพแวดล้อม วิธีสอนการคิด และใช้รูปแบบการสอน การศึกษาค้นคว้านี้ได้มีการอบรมการประยุกต์ใช้ การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แล้วติดตามผลโดยให้ครูตอบการสอบถามผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างของการประยุกต์ใช้การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานระหว่าง การสอนนักเรียนใน 3 ระดับ แต่แนวโน้มการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายมีการใช้การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมากกว่าระดับมัธยมศึกษา ความสัมพันธ์ของประสบการณ์การเรียนใน และนอกโรงเรียน

Formisano, Cheryl (2008 : 155-A) โรงเรียนที่ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ในห้องเรียนบดบังข้อจุดประสงค์ของการศึกษาคือการอธิบายโครงสร้างและการจัดการศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาในชั้นเรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ความรู้เกิดจากการใช้สมองในพื้นที่การเรียนรู้ในโรงเรียน การศึกษานี้มุ่งศึกษาในโรงเรียนประถมในเมืองขนาดเล็กนี้เข้าร่วมโครงการซึ่งใช้ทฤษฎีพหุปัญญา การศึกษาชี้ให้เห็นว่าสมองทำงานอย่างไร และช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างไร ในการนี้ได้มีการบูรณาการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้มาใช้ในบทเรียนด้วยเพื่อให้เห็นไปตามชีวิตจริง ประกอบวิธีสอนการศึกษาได้ศึกษากับนักเรียนชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีการสังเกต สัมภาษณ์ ใช้เวลาประมาณ 7 เดือนผลปรากฏว่าทฤษฎีพหุปัญญาช่วยให้วิธีสอนส่งผลให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี

Ozden and Gultikin (2008 : 1-17) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน 9 Brain-Based Learning : BBL) ด้วยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้น เกรด 5 ปีการศึกษา 2004-2005 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็นห้องทดลอง ที่ใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (The Principles of Brain-Based Learning) 3 ระยะเวลาที่สำคัญ คือ ชั้นเรียนรู้อย่างมุ่งมั่น (Orchestrated Immersion) ชั้นเรียนรู้อย่างผ่อนคลาย (Relaxed Alertness) และชั้นเรียนรู้อย่าง

ต้นตัว (Active Processing) และห้องควบคุมที่ใช้รูปแบบการสอนปกติ ห้องละ 22 คน ที่เรียน วิชาวิทยาศาสตร์ จาก โรงเรียน KutahyaAbdurrahman Pasa Primary school ใช้เวลาในการ ทดลอง 18 ชั่วโมง และทดสอบความคงทนในการเรียนรู้หลังการทดลอง 3 สัปดาห์ เก็บข้อมูล จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอน แนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ก่อนและหลัง ทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Klinek, shelly R (2009 : 204-A) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน : ความรู้, ความ เชื่อและการประยุกต์ใช้ของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาของวิทยาลัยครู ในรัฐ เพินซิลวาเนีย วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงคุณภาพได้อธิบายไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานในกรอบ ของพหุปัญญา, การเรียนรู้ด้านวิชาการ และพฤติกรรมตามกรอบที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นนโยบายที่ช่วยให้ผู้มีการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ประสบผลสำเร็จ ในการเรียนจุดประสงค์หลักคือต้องการช่วยให้ครูอาจารย์ระดับอุดมศึกษาได้มีความรู้ความ เข้าใจมีความเชื่อและสามารถประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนของตนเองได้ ซึ่งแนวคิดพหุปัญญาของฮา วาร์ด การ์ดเนอร์ ได้ถูกนำไปใช้กับการสอนวิทยาศาสตร์ยุคใหม่ในห้องเรียนแล้วพบว่าแนวคิด ของพหุปัญญาสามารถใช้ควบคู่กันกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้

Morris (2010 : 141-A) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการประยุกต์ใช้ใน ชั้นเรียน : การศึกษาวิธีสอนของครูในเขตเมืองจุดประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้เพื่อทดลองใช้ การสอน โดยใช้หลักฐานของการใช้สมองเป็นฐานใน โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมต้นและ มัธยมปลาย โรงเรียนในเมือง เม็มฟิส การศึกษาคั้งนี้ออกแบบไว้เพื่อศึกษาคูที่ประยุกต์ใช้ วิธีการการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ความแตกต่างระหว่างครูที่ใช้โดยใช้สมองเป็นฐาน ความแตกต่างระหว่างครูที่ใช้สมองเป็นฐานของครูที่มีประสบการณ์สอนแตกต่างกัน โดยใช้การ อบรมครู และติดตามประเมินผลโดยใช้การเก็บข้อมูลด้วยการสอบถามกับครู 460 คน ผล ปรากฏว่า ครูประถมศึกษามีการประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานมากกว่าครู มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และครูที่มีประสบการณ์5-10 ปีใช้สมองเป็นฐานมากกว่าครู ที่มีประสบการณ์มากกว่าผลของการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานในระบบโรงเรียนเขต มลลอค รัฐจอร์เจีย

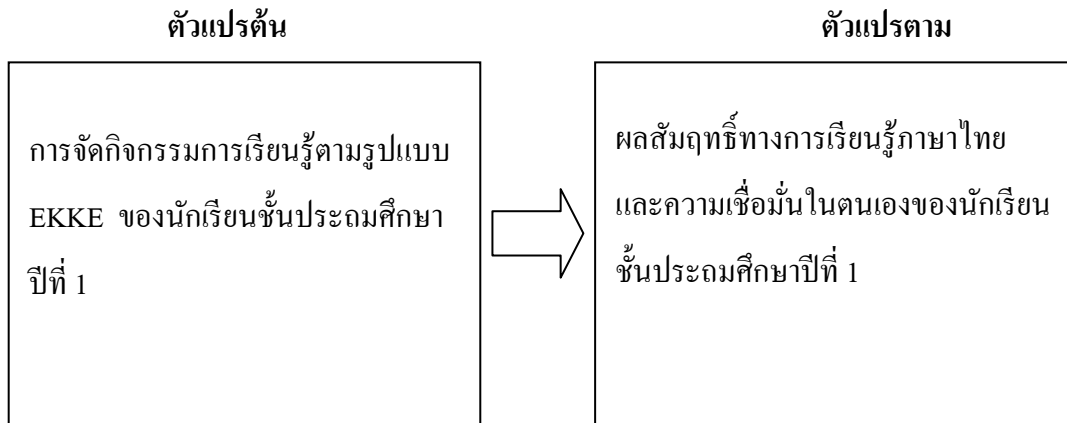
O'MaHony (2010 : 152-A) การศึกษาคั้งนี้ต้องการจะศึกษาผลการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยหลากหลายวิธี ใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน ซึ่งยึดการจัด ประสบการณ์ตามแนว อริสโตเติล ดิวอี้ โคลบ พรินนี โดยเน้นการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น ใน

ด้านภูมิประเทศแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเพลิดเพลินจากการสำรวจ ซึ่งเป็นวิธีที่เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ และชี้ให้เห็นว่า การเรียนนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในด้านสืบเสาะ ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการการเรียนรู้เป็นอย่างดี

Douglas Dana (2011 : 125-A) การสอนนักเรียนที่มีเพศเดียวกันส่งผลต่อการอ่าน สำหรับนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาชาย ปัญหานักเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนชายมีความลำบากในการอ่านจับใจความ, โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการเปรียบเทียบกับ นักเรียนผู้หญิงล้วนผู้ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน สูงกว่า ทั้งในส่วนท้องถิ่นและระดับในโรงเรียน พบว่า มีช่องว่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ตามที่พบจากคะแนนการทดสอบมาตรฐานคนใช้ทฤษฎีพหุปัญญาของ ฮาร์วาร์ด การ์ดเนอร์และทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของ เจนเซ็น การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการสอนนักเรียนเพียงเพศหญิงเพศเดียวในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 5 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสูงกว่าผลสัมฤทธิ์การสอนอ่านปกติ และเมื่อเปรียบเทียบผลการอ่านของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3,4 และ 5 ผลปรากฏว่าไม่แตกต่างกันและยังพบว่าสังคมของนักเรียนเพศเดียวกันจะช่วยให้การอ่านประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE ซึ่งมีการบูรณาการการเรียนรู้จากทฤษฎีและแนวคิดหลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจ้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ทฤษฎีพหุปัญญา การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ แผนผังความคิด และบทบาทสมมุติ ทำให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาไทยคือการดู การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และทักษะทางภาษาที่ยั่งยืนต่อไปผู้วิจัยเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความเชื่อมั่นในตนเองที่สูงขึ้น จึงได้ทำการศึกษการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 4 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE